

ffisersbladet

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 3 mai 2008 • årgang 61

**Slakter ledelses-
konseptet** s.8-11

**SAAB Gripen satset
i Lindköping** s.14-15

På grensen

s.38-39

Galskap å legge ned

Olavsvern

s.56-58

**Ett yrke
– én organisasjon**

Når kvalitet og service teller

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

AA Flyttetjenester AS

Vestby Østre, 2420 Trysil
Tel 62455300
Faks 62455301
flytte@aaflytt.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21, 4007 Stavanger
Tel 51530475
Faks 51524907
stavanger.flyttebyra@c2i.net

A-B Flyttebyrå

Bjørghaug, 7750 Namdalseid
Tel 74279115
Faks 74279116
post@ab-flyttebyra.no
www.ab-flyttebyra.no

Kaarvands Transport

Brøttemv. 147. 7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
o-kaarv@online.no

Svenn's Transport AS

Bodøterminalen, 8001 Bodø
Tel 7557 8980
Faks 7557 8981
info@svenn.no
www.svenn.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12, 0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70143070
Faks 70155007
Post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69399940
Faks 69397340
firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

Wergeland AS

Boks 243 Nyborg, 5871 Bergen
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no
www.kongstein.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4606 Kristiansand
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice as
Straumfjellsvn 9, 5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

**FLYTTHING ER EN TILLITSSAK
– SE ETTER NFF LOGOEN**

NFF Norsk Flytteforbund
– Når kvalitet og service teller

nff@flytteforbund.no • Postboks 13 Hovseter, 0705 Oslo • Tel 810 01 111

www.flytteforbund.no

Det nye informasjonsmonopolet

Offisersbladet

Nr. 3 – 61. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Ekebergåsen 76, 1900 Fetsund
Telefon +47 63 88 42 00
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 63 88 50 80

(Bekreftet opplag 2008: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2008:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 4 juni	06.06	20.06
Nr. 5 august	15.08	29.08
Nr. 6 oktober	26.09	17.10
Nr. 7 desember	21.11	05.12

Grafisk produksjon:

Design: punkt&prikke... jeanettelarsen@bluezone.no

Trykk: LOS Grafisk

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

For side:

Grunnleggende sjømannskap på gamle seilskuter.
Foto: FMS

Redaksjonen avsluttet:

2. mai 2008

Nå kan det se ut til at ringen er sluttet i kampen om makten internt i Forsvaret. For den som produserer og styrer all informasjon, har historisk sett stor makt. Regjeringen (les Forsvarsministeren) har de siste år med all tydelighet bevisst at de har et ønske om en sterkere politisk styring av all virksomhet i Forsvaret. Integrert Strategisk Ledelse (ISL), med samlokalisering av Forsvarsdepartementet og Forsvarsstaben nede på Akershus Festning, var på mange måter det første skrittet mot dette målet. Men Forsvarssjef Sverre Diesen har dessverre, og overraskende nok, selv vært med på å skyve dette feil retning. Diesen besluttet nemlig å nedlegge forsvarsgrenenes egne informasjons/tematidsskrifter. Disse ga de ansatte i forsvarsgrenene en direkte og utfyllende informasjon om all aktivitet, i tillegg til spennende og aktuelle temaer. All informasjon skulle nå altså kanaliseres gjennom nettstedet mil.no, samt det FD-finansierte og "politisk korrekte" F (Forsvarets Forum), hvor forsvarsgrenene ble avspist med noen få sider i hver utgave.

Det Diesen umulig kan ha visst om, var at FD hadde planer om å utvikle ideen om full kontroll på hele informasjonstjenesten. For nå har departementet bestemt seg for å nedlegge Forsvarets egen presse og informasjonstjeneste, og overføre den til en egen og nyopprettet avdeling i FD. Dermed vil de oppnå full politisk kontroll på all informasjon, og dessverre bidra til å redusere forsvarssjefens råderett. Ser man dette i lys av at FD nå også vil fjerne generalinspektørene i Hæren og Sjøforsvaret fra sine kontorer i Forsvarsstaben, og utplassere de på henholdsvis Bardufoss og Haakonvern, så kan det lett oppfattes som en "splitte og herske" teknikk, som helt klart undergraver forsvarssjefens autoritet. Uansett, så er en slik "politisk overkjøring" med ønske om total kontroll, et kaldt gufs fra regimer vi ikke ønsker å sammenligne oss med.

Annonsealg i F (Forsvarets Forum)

F har i det siste tatt inn en stadig økende antall annonser. I seg selv er dette meget betenkelig fordi dette magasinet faktisk er Forsvarets og Forsvarsdepartementets (les: beslutningstagernes) "eget" magasin. Det er som alle vet, FD som betaler for hele produksjonen. Det oppfattes derfor som et stort tankekors at F på denne måten tar annonsekroner fra de frittstående magasiner, som for eksempel Offisersbladet, som tross alt er avhengig av disse inntektene. Her skal også BFOs ledelse måtte tåle litt kritikk, da de etter gjentatte oppfordringer fra undertegnede, ikke har reagert overfor departementet.

Kampflykjøpet

Prosjektet som arbeider med innkjøp av Norges fremtidige kampfly, er nå inne i en avgjørende fase. Det er svært lite informasjon som lekker ut fra Lockheed Martin/JSF. Se forøvrig 8 siders vedlegg i dette Offisersbladet om temaet kampfly. Saab JAS Gripen viste den 23. april frem sin modifiserte Demo C/D versjonen i Linkøping (se egen artikkel i denne utgaven av Offisersbladet). Gripens Demo C/D versjon møter alle de norske tilleggskrav som ble fremsatt for over 2 år siden.

Kampflyprosjektet går nå inn i en svært hektisk periode, der tilbudene skal "pakkes ut" og gjennomgås nøye. Beskyldninger om sterke amerikanske preferanser, og antagelser om at alt allerede er avgjort, kombinert med en rekke mer eller mindre useriøse utspill fra regjeringspartiet SV, gjør ikke situasjonen lettere. Vi må ha tro på at kampflyprosjektet har stor faglig integritet, og at det kampflyet de i slutten av anbefaler, er det beste i forhold til våre behov. Så får vi også håpe at våre politikere klarer å ta en avgjørelse våren 2009, noe redaktøren har liten tro på, sett i lys av den kommende valgtaken.

God sommer!

Einar Holst Clausen
Redaktør
einar.holst@bfo.no

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

UTENLANDSBEORDRING

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

THE ALL NEW VOLVO V70

Pris fra EUR 23 250 (2.0D)

THE ALL NEW VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 870 (D5)

VOLVO XC90

Pris fra EUR 30 975 (D5)

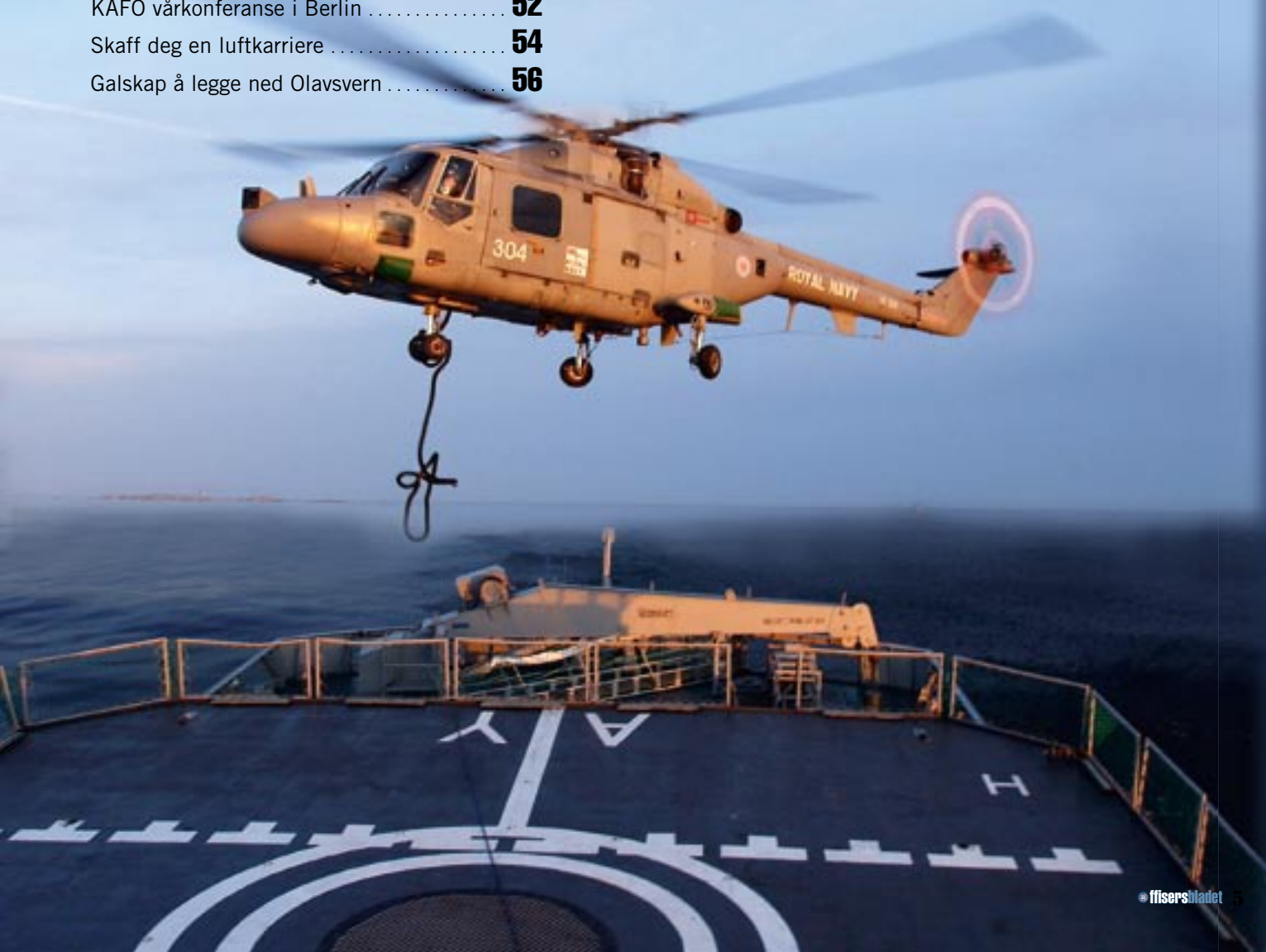

ONE WORLD, ONE MARKE

Velkommen til en informativ samtale med
Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17
e-mail: jon.bergersen@bilja.no

bilja
Nordens største bilkjede

Redaktørens leder: Informasjonsmonopolet .	3
Frisvold slakter ledelseskonseptet.....	8
Litt av Hvert	12
SAAB Gripens storsatsing i Lindköping.....	14
Fremtiden din kan bli annerledes	16
Litt av Hvert	18
Tilbakeblikk	19
Leserbrev	20
MPO – en utpost i sør.....	22
Internasjonale nyheter	23
BFO leder: I balanse.....	24
Gule sider.....	24
KAFO & BESO leder	36
På grensen.....	38
Intervju med sjef vernepliktsverket.....	40
Saddam-statuens banemann.....	42
BFO i USA	44
BFO-støttet norgesrekord.....	48
Politiske utfordringer.....	50
KAFO vårkonferanse i Berlin	52
Skaft deg en luftkarriere	54
Galskap å legge ned Olavsværn	56

SISTE SKUDD

fra Hawk-klassen

De to siste MTB'ene i Hawk-klassen – KNM Tjeld og KNM Ravn – gjennomførte i midten av april den siste missilskytingen med Penguin mk2 i de ytre delene av Vestfjorden - mellom Træna og Røst. Samtidig gjennomførte fregatten KNM Roald Amundsen sin første missilskyting med ESSM – Evolved Sea Sparrow luftvernmissiler.

Av kommandørkaptein J. Ketil Steine,
Sjøforsvarsstaben

-Sjøforsvarets fartøyer skal minst en gang i året gjennomføre skarpskyting med sine hovedvåpen, sier Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Jan Eirik Finseth:

-Dette er viktig – både for å kunne kontrollere at hovedvåpnene fungerer, og for at personellet skal kunne trene og øve «skarpt», sier Finseth: - Ikke minst er det viktig at personellet har tiltro til våpnene!

-Også når det gjelder de utgående Penguin-missilene og plattformene i Hawk-klassen?

-Personellet ombord i de to siste MTB'ene i Hawk-klassen er også deler av besetningene i den nye fartøylene i Skjold-klassen. Selv om plattformene og missilene ikke skal brukes i fremtiden, har vi benyttet disse for å trene på nye prosedyrer som er tilpasset nye våpensystemer med lang rekkevidde og et nettverkbasert forsvar, sier Finseth og forteller at besetningen om bord på KNM Roald Amundsen fikk meget god trening ved at de kunne følge Penguin'ene fra MTB'ene med sine sensorer, og simulere forsvar mot missilene. – Også denne delen av treningen var en suksess, sier Finseth.

Fremtidens våpensystemer

– Vi øver med dagens plattformer og våpen på framtidens våpensystem. Vi trener på å motta måldata fra land, fra lufta og fra fartøyer både under og over vann. Vi trener og øver også på å samarbeide med andre forsvarsgrener, sier sjefen for MTB-våpenet, kommandørkaptein Helge Tonning, som denne gangen også fikk god assistanse fra Luftforsvaret med et redningshelikopter og et F16 kampfly. Marinens logistikkvåpen deltok også med logistikkfartøyer KNM Valkyrien, som sørget for etterforsyning av missiler.

AVFYRT

Generalinspektøren for Sjøforsvaret
kontreadmiral Jan Eirik Finseth
var meget fornøyd med
gjennomføringen av skyteøvelsen.

12 missiler

De to MTB'ene sendte av gårde i alt 12 Penguin mk2-missiler i «avskjeds-salutten» – alle traff. I tillegg ga Penguin'ene gode muligheter for KNM Roald Amundsen til å følge missilene med sine sensorer. Fregatten ønsket også å skyte ned en av Penguin'ene med et ESSM luftvernmissil, men dette ble avlyst pga sikkerhetsbestemmelsene. KNM Roald Amundsens ene ESSM traff og skjøt ned den oppsendte dronen.

ESSM-suksess på KNM Roald Amundsen

Begge de to nye fergattene i Fridtjof Nansen-klassen har nå testet sine ESSM luftvernmissiler.

KNM Fridtjof Nansen testet seks ESSM utenfor vestkysten av California i juni i 2007, og kunne returnere til kai med en feiekost i masten – tegnet på en såkalt «Clean Sweep» etter at alle missilene hadde truffet! -Et fantastisk fartøy - med en meget god besetning, konkluderte skipssjefen, kommandørkaptein Halvard Flesland, etter at fregatten hadde gjennomført ESSM-skytingen i mai-juni i fjor.

Således kunne også KNM Roald Amundsen heist feiekosten – etter ESSM-skytingen mellom Træna og Røst i midten av april – selv om fartøyet kun sendte av gårde én ESSM – som traff!

-Missilskytingen i seg selv var ensuksess, men vi fikk også en meget realistisk trening i forhold til missilene fra de to MTB'ene, sier

skipssjefen på KNM Roald Amundsen, kommandørkaptein Hans Petter Midttun, som også var godt fornøyd med sin besetning. Mannskapet om bord i fregatten kunne følge alle de innkommende missilene fra KNM Tjeld og KNM Ravn, og simulerte alle nødvendige mottiltak

GIS meget godt fornøyd

– KNM Fridtjof Nansen og KNM Roald Amundsen er de to første av i alt fem i kampsystemet Fridtjof Nansen. Det er betryggende å konstatere at disse delene av fartøyenes hovedvåpen fungerer, sier Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Jan Eirik Finseth, som inspiserte skyteøvelsene både utenfor California i fjor, og nå i april ytterst i Vestfjorden.

KNM Roald Amundsen testet i midten av april sitt luftvernssystem med utskyting av et Evolved Sea Sparrow Missile – ESSM. Foto: Torbjørn Kjosvold, FMS.

Sigurd Frisvold slakter Fo

Sigurd Frisvold

Den integrerte strategiske ledelse (ISL) der Forsvarssjefen (FSJ) og hans strategiske funksjoner siden 2003 er integrert i Forsvarsdepartementet (FD) fortsetter å utvikle seg i feil retning. ISL synes inspirert av den britiske modellen, men framstår mer som en dårlig etterligning som bidrar til unødvendig byråkratisering og politisering av Forsvaret og dets virksomhet. Årsaken til dette er etter mitt syn at ISL er et lite gjennomtenkt ledelseskonsept både hva angår rollefordeling og grunnleggende forståelse av myndighets/ansvarsfordeling mellom etatssjefen (FSJ) og fagdepartementet (FD), samt at "strategisk ledelse" ikke er definert eller forstått.

Det er også åpenbart at ISL er et bevisst virkemiddel for å redusere FSJens posisjon og gjennomslag. FSJens styringskraft som etatssjef er redusert gjennom en oppsplitting og reduksjon av det militære ledelsesapparat. Ved innføringen av ISL ble Forsvarsstaben (FST) redusert til det som ble vurdert til å være godt under det minimum som var nødvendig for å løse pålagte oppgaver. I tillegg ble organisasjonsledd som måtte ligge i FST for å utøve en helhetlig styring av forsvarets virksomhet trukket inn i FD. Et eksempel på dette er etableringen av et

militært situasjonssenter i FD. Situasjonssenteret er et helt nødvendig verktøy for at FSJ kan utøve den alminnelige kommando han har fått delegert av Regjeringen. Dette må gjennomføres innenfor en helhetlig ramme med klare ansvars- og myndighetslinjer, samt kontinuerlig og tett koordinert med forsvarets virksomhet forøvrig. Situasjonssenteret må derfor være en integrert og sentral del av FST.

Det neste tiltaket som er varslet, nok en gang uten tungtveiende begrunnelse, er etableringen av en felles kommunikasjonsenhet i FD, under Departementsråden. Dette bryter klart med de forutsetninger som ble lagt til grunn da ISL ble besluttet etablert i 2002/2003. Som FSJ var jeg den gang bekymret for at mitt fagmilitære informasjonsansvar overfor offentligheten ikke kunne ivaretas på en forsvarlig måte innenfor ISL. Dette synet møtte stor forståelse hos de politiske beslutnings-tagere som ønsket en synlig og tydelig FSJ. Derfor ble dette formalisert i FSJens instruks og gjennom egen presse- og

informasjonsavdeling i FST. En felles kommunikasjonsenhet i FD, der FSJ har visse trekkrettigheter, er en konstruksjon som både praktisk og prinsipielt er feil. En slik modell tar ikke hensyn til at FSJ og FMIN har forskjellige roller og ansvar. Denne løsningen vil også helt unødvendig kunne byråkratisere og politisere, samt kunne svekke troverdigheten til og offentlighetens tilgang på fagmilitær informasjon fra FSJ. Dette er verken i Forsvarets eller offentlighetens interesse!

I forbindelse med etableringen av ISL ble som tidligere nevnt FST redusert til under et forsvarlig minimum. Derfor måtte FST nok en gang omorganiseres og ulike modeller for plassering av Generalinspektørene vurderes.

I den modellen som ble valgt er Generalinspektørene en nødvendig del av og integrert i FST. Generalinspektørene knyttes dermed nærmere til FSJ og hans ansvar for helhetlig planlegging og ledelse av Forsvaret og som prinsipiell fagmilitær rådgiver til Regjeringen.

Generalinspektørene får dermed et viktig ansvar for at denne helhetstenkningen også forankres internt i forsvarsgrenene. Dette er derfor en meget fornuftig og framtidsrettet løsning som

Forsvarets ledelseskonsept

samtidig sikrer en realistisk sammenheng mellom strategisk planlegging og virksomhetsstyring som erfaringen viser er helt nødvendig.

Generalinspektørene innehar også viktig forsvarsgrenskompetanse som både FST og FD er helt avhengige av for eksempel ved materiellanskaffelser. Utflytting av Generalinspektørene er derfor et alvorlig tilbakeskritt, og forsterker utviklingen som svekker FSJens evne til å løse sine instruksfastlagte oppgaver.

Når de totale kostnader (alle flyttinger og bygningstiltak) ved etablering av ISL avveies mot forsvarseffekt så er ikke dette et stjerne-eksempel på god ressursbruk. En utflytting av Generalinspektørene (inkludert framtidige reiseutgifter) vil ikke forskykke dette bildet, heller ikke redusere det totale antall personell.

Forsvaret og FST har gjennomgått betydelige reduksjoner i personell og gradsnivå i flere omganger. Dette står i klar motsetning til FD som har hatt en kraftig økning både i antall personell og gradsnivå. Dette har naturligvis en svært dårlig signaleffekt til forsvarets personell hva angår lederskap ved eksemplets makt. En slik uforholdsmessig økning bidrar også til en uhensiktsmessig sentralisering av beslutningsstrukturen, samt forvitring av kommunikasjons- og myndighetslinjer.

De framtidige utfordringer for Forsvaret vil kreve evne til raske beslutninger og stor gjennomføringsevne. I en slik sammenheng er et overdimensjonert sentralbyråkrati mer en del av problemet enn av løsningen. Det vil derfor være nødvendig og riktig at det egentlige FD reduseres betydelig i antall personell. Dette gir en "vinn-vinn" situasjon der den største gevinsten vil være at FD kan konsentrere seg om de framtidige strategiske utfordringer, samt å være et faglig sekretariat for FMIN.

Forsvarspolitisk utvalg stilte spørsmål om ISL fungerer fullt ut tilfredsstillende, og registrerte at FD varslet en kritisk intern gjennomgang av dagens løsning. En slik intern gjennomgang har også vært gjort tidligere uten at verken gjennomføring eller resultat har vært overbevisende. St.prop nr 48 gir ikke håp om endring, snarere tvert imot. Sentraliseringen av makt forsterkes, FD styrkes og framstår som den nye Generalstaben. Dette på bekostning av FST som tilpasses en mer avgrenset gjennomføringsfunksjon med arbeidsgiveransvar, og Generalinspektørene som skal drive styrkeproduksjon på et lavere nivå. FSJ omtales som strategisk rådgiver i den strategiske rådgivningsprosessen som foregår internt i FD.

Dette er en uheldig utvikling av flere

grunner. Det er uklokt å frakoble strategisk planlegging fra gjennomføring av planen på denne måten fordi både sammenheng og realismen svekkes. Det er enda mer uklokt at Generalinspektørenes kompetanse og situasjonsforståelse ikke er kontinuerlig og personlig representert i FSJens ledergruppe både i den strategiske rådgivningsprosessen og i etatsledelsen, ikke minst i tilknytning til internasjonale operasjoner. Det må også være tillatt å stille spørsmål ved den interne strategiske rådgivningen i FD. Hvem skal kvalitetssikre anbefalingen? De samme som forberede saken? Og hvordan skal kompetansen til Generalinspektørene erstattes?

Tiden er etter mitt syn overmoden for at det iverksettes en uavhengig, ekstern og bred evaluering av ISL f.eks av Riksrevisjonen. En slik evaluering må avklare begrepet "strategisk ledelse", grunnlaget for selve ledelseskonseptet og hvorfor det bare omfatter Forsvaret og ikke andre offentlige sektorer. Evalueringen må omfatte hele styringskjeden i Forsvaret. Samtidig gir dette FD en unik mulighet til å få en ufiltrert tilbakemelding fra forsvarets ledere om FDs ledelsesform- og kultur samsvarer med ambisjonen om at Forsvaret skal være en foregangssektor innenfor dette feltet.

>>

Det er snart fire år siden Sigurd Frisvold gikk av som forsvarssjef. Nå orker han ikke sitte stille lenger å se på "galskapen".

Forsvarssjefens rolle som etatssjef og sjef for FMO, er virkelig truet

Tidligere forsvarssjef Sigurd Frisvold peker i sitt innlegg på en rekke svakheter ved den nåværende ledelsesmodell for Forsvaret, den såkalte Integrerte Strategiske Ledelse (ISL).

Grunntanken for konseptet var å bringe den departementale og den fagmilitære ledelse inn i et tettere samarbeid for å styrke evnen til hurtig omstilling og evne til styrket militærpolitisk krisehåndtering. Denne grunntanken er i utgangspunktet god og absolutt nødvendig sett i lys av det politiske fokus internasjonale operasjoner fikk fra slutten av 90-årene, og behovet for hurtig omstilling av Forsvaret fra år 2000 og framover.

Imidlertid er den løsning man politisk landet på, og ikke minst måten løsningen er blitt drevet gjennom på av et noe "overivrig" embetsverk i departementet, blitt svært mislykket. I sin "styringskåthet" har ansvarsdimensjonen blitt nedprioritert fra embetsverkets side, oppgaver har blitt tatt inn i departementet som burde vært løst i Forsvarets Militære Organisasjon (FMO), samtidig som gjennomføringsevnen i den samme FMO har blitt svekket. Det kan se ut som om ansvar kun skal gjøres gjeldende i FMO "når noe går galt". Departementets rolle i slike tilfeller blir meget diffus, og muligens "tåkelagt". Det hele blir da et spørsmål om Forsvarssjefens rolle i dagens og morgendagens ISL.

Det er nettopp dette fokus Sigurd Frisvold har i sitt innlegg, og som det også etter min oppfatning er grunn til å stille et stort spørsmålstegn ved.

Kan Forsvarssjefen fortsatt sies å være både sjef for FMO (etatssjef) og samtidig være fagmilitær rådgiver for Statsråden, når det apparat han har til rådighet systematisk blir fjernet og hans autoritet undergravd slik det synes gjennomført frem til nå, og ikke minst planlegges gjennomført i den nærmeste fremtid? Etter min mening er svaret et klart og entydig nei!

Ved å legge alle faktiske planleggingskapasiteter inn under departementets forskjellige avdelinger, samtidig som styringsfunksjonene for alle praktiske formål allerede befinner seg der, blir FMOs rolle uansett av liten verdi for resultatet i enden av kjeden. Departementet har tiltatt seg alle avgjørende funksjoner, og det gjenstår å se om det samme departementet ønsker å påta seg ansvaret for resultatet om dette ikke blir så godt og riktig som forventet.

Departementet har også "samordnet" Forsvarssjefens presse- og informasjonsavdeling med sin egen! Forsvarssjefens rolle som etatssjef, Sjef for FMO, er virkelig truet. Som ansvarlig for en organisasjon på minst 15 000 ansatte, skal han ikke kunne ha sitt eget apparat for presse- og informasjon?

Sigurd Frisvold tar til orde for en uavhengig, eksternt og bred evaluering av ISL. Det støtter jeg helhjertet opp under. Jeg kan imidlertid godt tenke meg at denne ikke bare ble en Riksrevisjonsgjennomgang, men også sammensatt slik at personer med lang og bred erfaring fra strategisk beslutningsnivå både i offentlig og sivil sektor fikk anledning til å gi sitt syn på den ledelsesform som Storting og Regjering, har gått inn for i Forsvarssektoren, men som man på tilnærmet alle andre sektorer i samfunnet over tid har beveget seg vekk fra.

Svein Ivar Hansen

Generalløytnant Svein Ivar Hansen har tidligere vært stabssjef i Forsvarsstaben.

Svar til Sigurd Frisvolds innlegg om ISL

Tidligere Forsvarssjef Frisvold reiser en del interessante problemstillinger vedr. Den integrerte strategiske ledelse. Nå tror ikke jeg at vi kommer tilbake til tiden med et skille mellom Forsvarsdepartement og Forsvarets overkommando. Når det er sagt er jeg også opptatt av at man ikke får en unødig byråkratisering av den strategiske ledelsen av Forsvaret, men at vi har en god og effektiv integrerte strategiske ledelse som er tilpasset dagens Forsvar sin størrelse. Etter det jeg forstår er erfaringene med den nåværende ledelsesmodellen overveiende positive, men at det også finnes potensial for ytterligere forbedringer.

Det blir også reist spørsmål om felles kommunikasjonsenhet vil kneble Forsvarssjefen sin mulighet til å komme til orde med ren fagmilitær informasjon. Etter mitt syn er dette å overdrive da denne avdelingen skal gjenspeile både de "militære" og "sivile" fagområder i den i integrerte strategiske ledelse. Ved evt uenighet mellom Forsvarsministeren og

Forsvarssjefen vil det vel uansett være slik at de selv vil målbære sine egne syn på den evt. aktuelle saken.

Jeg merker meg for øvrig at Frisvold m.fl. mener at en utflytting av Generalinspektørene til de respektive forsvarsgrenene vil medføre en svekkelse av Forsvarsstaben, og at Glene innehar en viktig forsvarsgrenskompetanse som både FST og FD er helt avhengige av. At denne kompetansen skulle bli mindre når de plasseres hos sin Forsvarsgren har jeg vanskelig for å forstå. Det er jo ikke slik at de heretter skal være avskåret for å ha løpende kontakt med Forsvarssjefen. Det vil fortsatt være mange formelle møtepunkt. Vi har bare snudd reisevirksomheten til Glene motsatt veg.

Når det gjelder en gjennomgang av hvordan ISL fungerer, er jeg enig i at en evaluering av enheten kan være et nyttig tiltak.

Signe Øye

1.nestleder i Stortingets forsvarskomite (Ap)

Jan Petersen

Lederen for Forsvarskomiteen Jan Petersen, har i en kommentar til Offisersbladet på telefon, sagt at beslutningen om å legge Forsvarets presse & informasjonstjeneste inn i Forsvarsdepartementet, er en gal beslutning. Petersen mener at det er helt nødvendig for Forsvarssjefen å ha sin egen presse & informasjonsavdeling, og at dette dessuten står klart i Forsvarssjefens instruks. Samtidig sa Jan Petersen at han ikke umiddelbart er enig i beslutningen om å flytte ut Generalinspektørene for Hæren og Sjøforsvaret fra Forsvarsstaben, og at denne beslutningen vil bli grundig vurdert sammen med behandlingen av Langtidsplanen. Debatten rundt Integrert Strategisk Ledelse, ønsket ikke Petersen å kommentere på det nåværende tidspunkt.

Offisersbladet har vært i kontakt med Forsvarssjef Sverre Diesen og sjef for Forsvarets Presse & Informasjonstjeneste Birgitte Frisch, og ingen av de ønsket å kommentere saken videre.

Det har også vært meget vanskelig (les: umulig) å få tjenestegjørende befal i det høyere gradsskikt, eller involvert personell til å uttale seg i saken. Noe som kanskje er helt naturlig i tider hvor kritiske uttalelser kan få konsekvenser for den som våger seg ut i den offentlige debatt.

De siste F-5 freedomfightere forlater Norge

Norge mottok fra rundt 1966 og fremover, i alt 108 Northrop F-5 Freedomfightere. F-5en fikk nær 35 års tjeneste i Luftforsvaret, og i løpet av denne perioden gikk flyene gjennom flere oppgraderingsprogrammer. 336 skvadron på Rygge Flystasjon, som var den siste avdelingen som brukte F-5, tok flyene ut av tjeneste sommeren 2000. De fleste flyene ble returnert til USA, da det var USA som mer eller mindre hadde gitt flyene til Norge som våpenhjelp under den "kalde krigen". De siste 13 F-5ene står nå i følge FLOs avhendingsprosjekt i sheltere på Rygge (To stk er allerede i USA, brukt under tester av NSM). Disse 15 F-5ene finansierte Norge selv, og de er nå solgt til et firma i USA (skal forvaltes i amerikanske myndigheter), som skal bruke de i utdanningen av piloter. Flyene skal nå innen kort tid demonteres, pakkes og sendes til USA med to store transportfly. Etter dette kan vi kun se F-5en på flysamlingen på Gardermoen og på flymuseet i Bodø, i tillegg til de som er montert på sokler f.eks på Ørland Hovedflystasjon.

Northrop F-5 B (toseter)
Freedomfighter
Foto: Einar Holst Clausen

Forsvarsmusikkens «Grand Old Man»

Oberst Christer Johannesen kan se tilbake på 45 år i musikkens tjeneste i Forsvaret. Spesielt som musikkinspektør fra 1983 til 2003, opparbeidet han seg et solid nettverk, noe han drar nytte av, når han nå som penjonert oberst, skal lede nok et Norsk Militær Tattoo i Oslo Spektrum 23. til 25. mai.

Planleggingen av årets Tattoo har pågått i to år, og er i følge Johannesen nødvendig, når et så stort arrangement skal syes sammen. Over 800 deltagere og støttespillere skal sørge for et dundrende familieshow i Spektrum i mai. Ni nasjoner er representert, og vi kan i følge Johannesen glede oss til en av verdens beste militære tattooer. Ett av høydepunktene vil bli New Guard America som innehar 13 Guinnessrekorder, og som er verdens eneste profesjonelle sivile bajonettrifle- drillgruppe. De er anerkjent av mange som de beste i verden, og vil vise oss seks sekvenser med usedvanlig

høy risiko og vanskelighetsgrad. De er den eneste drilltroppen i verden som er i stand til å gjennomføre dette programmet, og vi er stolte av å ha fått til Spektrum, sier lederen av Tattooen, Christer Johannesen til Offisersbladet.

Ønsker du mer info, så gå inn på Tattoos egne sider: www.normiltattoo.no

Det er fortsatt noen billetter igjen.

Russisk flyaktivitet i nordområdene har økt kraftig det siste året

Senest den 24. april var to F-16 fra Bodø Hovedflystasjon oppe for å "hilse på" våre naboer i Øst. Gjensynsgleden var tydeligvis så stor at de måtte ta flere bilder av hverandre. Foto: Forsvaret

FN-veteraner klar for oppdrag

Den 2. april inspiserte kommandanten på Akershus Festning, brigader Geir Holmenes, en meget spesiell og sammensatt avdeling på festningsområdet. Major Kalbakk har nemlig på eget initiativ, klart å samle ca 70 frivillige FN-veteraner, som har frisket opp sine kunnskaper i sluttet orden, og nå er klare for å paradere på Karl Johan under statsbesøk og lignende. Det var 48 av de som sto oppstilt på Akershus Festning – alle med blåskjerf og blå beret. Major Kalbakk er for øvrig generalsekretær i Oslo og Akershus FN- og Nato-soldaters forening. Han kunne fortelle Offisersbladet at de har trent sluttet orden hver torsdag helt siden 8. august.

Dette veterankompaniet, er og blir en meget spesiell avdeling med en aldersfordeling fra 25 til 77 år, og med tjenesteerfaring fra de fleste FN-operasjoner Norge har deltatt i. Til og med en veteran fra Tysklandsbrigaden kunne Offisersbladet observere. Vi ønsker lykke til med dette flotte initiativ/ tiltak.

Brigader Geir Holmenes og major Kalbakk inspisere en av de eldste FN-veteranene.

Her fantes tjenesteerfaring fra FN-operasjoner over store deler av verden.

FTS

Next Generation of Test Equipment

SAAB has trusted us and the new FTS to ensure that correct testing and measurement is performed

The latest Data Acquisition system also adaptable to:

- Missile testing**
- Maritime environment**
- UAV**
- Real time information gathering and presentation**
- Recording**

Eidsvoll Electronics AS
N-2080 Eidsvoll, Norway
www.eidel.no

SAAB GRIP

med storsatsing i Linkøping

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Stor interesse rundt ny Gripen

Hele arrangementet i Linkøping var et synlig bevis på Saab sin satsning på verdensmarkedet. Representanter fra overraskende mange lands forsvarsdepartementer og kampflyprosjekter var til stede i tillegg til representanter fra svenske og utenlandske produsenter/industrikonsern. Offisersbladet konsentrerte seg om de norske representantene, med forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen, kampflyprosjektet og generalinspektør for Luftforsvaret, generalmajor Nodeland.

Det var ingen tvil om hvem som fikk mest oppmerksomhet i Linkøping. Saab sjefen Åke Svensson tok seg merkbart godt av vår forsvarsminister under hele seansen i den store hangaren. Men også den relativt nyutnevnte svenske forsvarsministeren Sten Tolgfors fulgte spesielt godt opp Strøm-Erichsen. Tolgfors tok for øvrig over som forsvarsminister for Mikael Odenberg som i protest mot kutt i forsvarsbudsjettet, trakk seg høsten 2007. Et lite tankekors med tanke på at Sten Tolgfors nå sannsynligvis har møtt kravet til Strøm-Erichsen om at det svenske luftforsvaret også må kjøpe den siste utgaven av Gripen, for at Norge skal vurdere kjøp. Dette vil medføre store utgifter over forsvars-

budsjettet når alle de "gamle" Gripen kampflyene som svenskene har i dag må gjennom et betydelig oppdateringsprogram, i tillegg til eventuelle nykjøp.

Ny Gripen har blitt en skarpere konkurrent

Generalinspektør for Luftforsvaret uttalte seg positivt om den nye Gripen til Dagsrevyen, men sa også at valg av kampfly også handler om utvidet samarbeid og synergieffekter. Med dette antyder nok Stein Erik Nodeland at svenskene har en utfordring i forhold til konkurrenten Joint Strike Fighter. Norge har som kjent alltid hatt amerikanske kampfly, og det samme har mange andre NATO-land. Sverige har som kjent kun solgt sin Gripen til Sør-Afrika, Tsjekkia, Ungarn og Thailand, ingen typiske samarbeidsland for Norge.

Men det er ingen tvil om at den nye Gripen nå fremstår som en skarp konkurrent til amerikanernes Joint Strike Fighter. Med en ny og kraftigere motor, kan den blant annet få med seg mer brennstoff (større rekkevidde) og våpen, samt fly i mach 2 uten bruk av etterbrennere. Dette er gode egenskaper både med tanke på Norges store operasjonsområder som skal overvåkes, samt for avskjæring av fiendtlige fly.

Den nye Gripen har nå også en av verdens mest avanserte radarer, i tillegg til det siste innen kommunikasjonsutstyr, også med bruk av bredbåndsteknologi. Saab sjefen Åke

Svensson og flere fra Gripens ledelse, var meget offensive i Linkøping. De gikk hardt ut mot amerikanernes JSF, som de mente er tykt og tungt, og mer kontruert som et bombefly, enn et multirolle kampfly som Gripen. Offisersbladet har ved flere anledninger prøvd å få kontakt med JSF, for å få status i fremdriften, eller for å få kommentarer, men har ikke lyktes. Dette er en litt spesiell holdning, helt på kanten til å være litt for skråsikker på at Norges valg av kampfly, går i deres favør.

Hvem liker hva og hvorfor?

Jeg tror det er liten tvil om at de norske jagerflygerne er veldig samstemte i sitt ønske og i sin argumentasjon om at JSF er det beste og eneste alternativ. Hele det operative jagerflymiljøet, har fått sin utdanning i USA, og miljøet på skvadronene er naturligvis amerikanisert (uten at det er i nærheten av negativt) med historisk sett, kun amerikansk materiell. Det er slett ikke sikkert at det vil være fullt så populært å gjennomføre sin flygerutdanning i Sverige, i stedet for i Corvetts hjemland.

Generalinspektøren for Luftforsvaret har et godt argument når han hevder at man må tenke på fremtidig samarbeid om innkjøp og drift av kampflyene, i tillegg til andre synergieffekter. Det er da selvfølgelig en fordel at så mange land som mulig bruker

Sjefen for Saab konsernet Åke Svensson og den svenske forsvarsministeren Sven Tolgfors, mer eller mindre fotfulgte Strøm-Erichsen rundt på området.

Nøkkelpersoner sto i kø for å prate med forsvarsministeren og generalinspektøren. Her er Nodeland og Strøm-Erichsen i samtale med generalmajor Jan Andersson.

Stein Erik Nodeland uttalte til Dagsrevyen at Gripen nå i realiteten presenterer et helt nytt design, med moderne teknologi og bedrede egenskaper. Gripen har styrket sitt kandidatur, sa Nodeland.

samme flytype. Dette kan nok bli brukt i mot den svenske JAS Gripen.

Regjeringen og forsvarsministeren er nok mer nøytrale, og vurderer pris, gjenkjøpsavtaler etc, men her ligger det antageligvis sterke storpolitiske føringer med tanke på Norges forhold til USA og NATO. Vi skal huske på at det norske forsvaret mer eller mindre er bygget og betalt av USA/NATO-midler fra etterkrigstiden og helt frem til 1970-80 tallet.

Stortingsrepresentantene har etter min mening ingen dybdekunnskap om kampflykjøp og kandidatene, men stemmer vel mer etter sitt partipolitiske program, og/eller partipisken.

Kampflyprosjektet med Pål Bjørseth som leder, har hatt og får en formidabel oppgave med å vurdere JAS Gripen versus Joint Strike Fighter. Anbudspakkene på tusenvis av sider, som ble levert den 28. april, skal "pakkes" opp og gjennomgåes, kontrolleres og vurderes i tiden fremover. Prosjektet som ledes av Forsvarsdepartementet, skal komme med sin anbefaling før desember 2008.

Så la oss håpe at Kampflyprosjektet vurderer kampflyenes faktiske egenskaper, målt opp i mot Norges faktiske behov hos fremtidens kampfly, og ikke lar seg påvirke av preferanser, gjenkjøpsavtaler og politiske føringer.

Offisersbladet snakket også med Hans Rosén, oberst og tidligere kampflypilot, nå ansvarlig for blant annet Gripens satsning i Norge. Vi spurte Rosén om følgende:

Er du fornøyd med arrangementet rundt "roll-out" av Gripen den 23. april?

-Det var en veldig stor dag for alla Saabanställda. Det var med stolthet som vi inför drygt 600 gäster och knappt 70 journalister fick chansen att visa upp vårt Demonstratorflygplan som visar vart Gripen är på väg i framtiden.

Hva betyr det for fremtidig salg, at Gripen Demo allerede er ferdig nå?

-Att vi redan nu har Gripen Demo framme är naturligtvis ett starkt besked att vi ligger på framkanten vad gäller ny teknik men också något som naturligtvis ökar vår trovärdighet. Det faktum att Demo-programmet backas av såväl den svenska som den norska staten samt ett stort antal världsledande industrier gör knappast saken sämre.

Fikk du noen reaksjoner fra den norske deltagelsen i Linkøping?

-Jag lade framförallt märke till att GIL (Gen Nordenland) tydligt underströk att detta är ett helt nytt flygplan med den senaste teknologin och i tillägg sa ledaren för kampflygprojektet, Pål Bjørseth att gapet mellan JSF och den nye Gripen var borta, i tillägg sa han också att den nye Gripen möter de norska behoven.

Vil den nye Gripen kunne måle seg med Sukhoi SU 34/35?

-Ja, Gripens väldigt goda luft-till-luft egenskaper är ett av flera goda skäl att välja Gripen.

Hvor viktig er det for dere å få solgt inn Gripen til de mer tradisjonelle NATO-landene?

-Vi känner att vi har en god dialog och en god situation i flera NATO-länder, möjligheterna vill naturligtvis stärkas ytterligare om Norge går för Gripen.

Hans Rosén, her fra Rygge der han hilser på sjef i Norwegian Bjørn Kjos etter en prøvetur med Gripen i 2007.

Saab satset stort med et show i verdensklasse, når de lanserte den nye og sist oppdaterte JAS Gripen Demo C/D i Linkøping den 23. april. Over 600 inviterte gjester i tillegg til et uvanlig stort pressekorps fikk se svenskenes høyteknologiske eksportartikkel.

Gripen fikk også vist frem sin evne til å ta av og lande på meget korte rullebaner.

Fremtiden din kan bli mer annerledes enn du tror

Du er ung og gleder deg til å dra ut i din første kontingent i internasjonal tjeneste for Forsvaret. Flere har fortalt mange gode historier fra da de var ute og du vil gjerne oppleve dette du og. Det er helt naturlig og de fleste av oss har tenkt eller tenker slik om internasjonal tjeneste.

Av Helge Martinsen, kadett på Krigsskolen

Det er imidlertid slik at denne jobben ikke er ufarlig. Det er jeg sikker på at du også vet, men tenk over en gang til; Hva gjør du om du skulle komme hjem med en yrkesskade? Og hva hvis den ikke synes, men at du har fått en psykisk senskade?

Forposten tok kontakt med mannen som i den siste tiden har gitt veteraner med psykiske yrkesskader et ansikt. Han heter Ronny Sandberg og tjenestegjorde som geværmann i Libanon i 1988 og i 1994. I dag har han diagnosen PTSD og lever på uføretrygd. Det vil i praksis si at han ikke tjener pensjonspoeng og har en fremtid med minstepensjon. Er dette noe vi ønsker for våre soldater og for oss selv hvis vi skulle være så uheldige å bli utsatt for det samme?

Forposten fikk møte Sandberg på Krigsskolen forrige fredag og snakket med

ham om hans situasjon. Han er ikke bitter på Forsvaret den dag i dag.

Følte du at du var i stand til å løse oppdrag da du dro ned? Var treningen basert på erfaringer fra tidligere kontingenter?

- Det var 3 uker oppsetning og den bestod av trening på basisferdigheter slik som innskyting av våpen, skyting med avdelingsvåpen. I tillegg var det ett eksempel på CP-tjeneste og hvordan mineklarering fungerte. Jeg hadde ikke inntrykk av at det var noe spesielt mye erfaringslæring, hver kontingent måtte i grunnen finne ut av en god del selv.

Jeg følte meg ikke klar til å løse oppdrag da jeg dro ned første gang.

Hvordan kunne en typisk uke se ut i tjenesten?

- Ukene var delt i enten patruljering eller vaktoppdrag. Vi gikk ofte patruljer og det var relativt tung belastning. Troppen hadde ofte

personell som var syke, slik at belastningen ble hardere. Dette førte til at man gjerne ble fysisk godt sliten over tid. Vi måtte også takle usikkerheten om minefare der vi gikk.

Hvilke rutiner fantes på debriefing og hvordan var kulturen for å snakke om problemer med dem man så på som betrodde venner?

- Det var ingen kultur for debriefing. Det fantes ingen metode. Imidlertid var kameratskapet en god ventil å ha og ofte kunne man snakke med sine venner om ting som hadde skjedd.

Hvordan var debriefingen etter hjemkomst?

- Det var lite, men vi ble tatt inn i et auditorie på Jar hvor vi ble bedt om å fylle ut et skjema som gikk på stressreaksjoner. Utfallet ble at alle friskmeldte seg selv fordi de fryktet at man ikke ville bli sendt ut igjen hvis de krysset av på f.eks. *"Har du sovet dårlig mer enn en natt den siste måneden?"*

Du fikk stressreaksjoner i ettertid som etter hvert har blitt karakterisert som PTSD. Når merket du symptomer på dette?

- Jeg merket det allerede i jula 1994. Jeg sov dårlig og av og til fortonte ting seg som en diffus drøm. Det var først i 2002 jeg innså at jeg hadde et problem. Perioden i mellom var svært slitsom fordi jeg brukte mye tid og krefter på å gruble på hva det var som ikke var som det skulle. For min del var det å

forholde seg til en asymmetrisk fiende og den store usikkerhet en slik fiende gir som slet meg mest.

Du jobbet i et fengsel inntil 2002 og kom til at du måtte gjøre noe med problemene. Hvilken forståelse møtte du hos din egen familie?

- Jeg hadde forståelse hjemme fordi min far hadde en fortid fra 2. verdenskrig. Ikke hele familien forstod hva det innebar og mye måtte forklares. Jeg opplevde også at venner stilte seg uforstående til hvorfor jeg reagerte som jeg gjorde.

Hvordan ble du møtt av offentlig helsevesen?

- Fastlegen min hadde vanskelig for å fatte at PTSD kunne forekomme, siden så mange jo allerede hadde vært ute og han hadde hørt lite eller ingenting om det fra før. Det var imidlertid en ung lege som skjønnte hva det kunne være. Det var først mot slutten av 2003 at jeg fikk gehør for at det kunne være PTSD, og perioden i mellom gikk ting mye frem og tilbake. Jeg ble ofte beskyldt for å være hypokonder.

Hva bør gjøres for at flere skal slippe å risikere minimumssats for dagpenger hvis de kommer i en liknende situasjon? I samfunnet? I Forsvaret?

- Jeg mener at offiserer bør først og fremst være våkne og kjenne sine menn. De må vise at de bryr seg og være et medmenneske i tjenesten og en naturlig tid etter endt

tjeneste. Blant veteranene jobbes det med å utarbeide en sjekkliste som kan hjelpe en til å se symptomer i tide.

I samfunnet må det være kommunikasjon mellom Helsemyndighetene og Arbeidsdepartementet. Det må være samarbeid mellom de som stiller diagnose og de som styrer med samfunnsøkonomi. Man må vekke forståelse for hva PTSD er og at nasjonen vår ikke er fritatt for en slik lidelse, selv om det er typisk norsk å være god.

Intervjuet vakte interesse på Krigsskolen, og det kan bety at flere mener at dette er viktig å få frem. Dagens forsikringer dekker yrkeskader, men ikke psykiske. De er vanskelige å bevise, og ofte er rapporter gradert slik at de nødvendigvis ikke kan brukes i en utredning heller. Forposten anbefaler at du som leser dette, setter deg inn i hva PTSD er og tenker over det nøye. Det kan gjelde dine soldater og deg selv i fremtiden.

Offisersbladet kom over noen morsomme alternative logoer, hvor kreativiteten har vært stor. Flere logoer kommer i neste utgave.

Nytt og spennende militærhistorisk magasin!

Per Erik Olsen og Heine Wang, har virkelig truffet innertier med sitt nystartede magasin "MilitærHistorie". Magasinet fyller et hittil udekket behov for de av oss som ønsker å lese om spennende militærhistorier, i en lettlest språkdrakt og med spennende bruk av bilder og illustrasjoner.

Per Erik Olsen har bakgrunn fra befalsskolen i kavaleriet, men er nå markedssjef i Nordli bokhandel. Olsen har også hovedfag i historie fra universitetet i Oslo.

Heine Wang har gått Befalsskolen for Infanteriet i Sør-Norge (BSIS), men utdannet seg videre til advokat. Han er nå konsernsjef i Vakt Service.

Begge er langt over middels interessert i militær historie, og de kan begge i samtale med Offisersbladet, fortelle at responsen i forarbeidet, og nå utgivelsen av den første utgaven, har vært enorm.

- Jeg tror ikke det finnes et tilsvarende magasin i Norden, og når spennende militærhistorier gjøres lettlest, og med fine bilder og illustrasjoner, så har vi tydeligvis truffet blink, sier Per Erik Olsen til Offisersbladet.

"MilitærHistorie" utkommer 6 ganger i året, og åpningstilbudet på et abonnement er nå på 449 kroner. BFO medlemmer har fått et spesialtilbud på 370 kroner for 6 utgaver. Dette er et meget spennende og interessant magasin, som Offisersbladet gjerne anbefaler. BFO-medlemmer kan logge seg inn på www.mht.no og skrive inn sitt medlemsnummer i kommentarfeltet, for å få den ekstra rabatten.

 Einar Holst Clausen

Robert Mood orienterte hæroffiserer

ta hensyn til de politiske beslutninger som er tatt. Jeg føler at jeg har strekt strikken langt nok nå" sa en opplagt generalinspektør til de over 60 fremmøtte hæroffiserer fra kaptein til brigadernivå. Mood gjentok at Hæren på kontinuerlig basis, ikke kan stille mer enn en stridsgruppe på kompaninivå til internasjonale operasjoner. For kortere perioder kan vi stille med en bataljon, sa Mood videre. Det ble også nevnt at Hæren trenger mer enn 200 offiserer til, for å opprettholde det aktivitetsnivået vi har i dag.

Det ble også åpnet for en spørsmålsrunde, og generalinspektøren svarte ærlig og åpent på de alle. Mood oppfordret alle til å delta i debatten, og gjerne sende inn debattinnlegg/ artikler til militær og sivil presse. Til dette kan Offisersbladet bekrefte at alle innlegg mottas med stor takk! Alt som kan bidra til å belyse saker fra flere sider, samt forhåpentligvis få i gang en debatt, er Offisersbladet takknemlig for å motta.

 Einar Holst Clausen

Berlin 1945

«For en fryktelig pris vi betaler for hvert eneste skritt mot seier» uttalte redaktøren for en russisk militæravis mens han observerte slagmarken i Berlin. Poenget ble ytterligere understreket av at samme mann, bare får sekunder seinere, ble drept i en granateksplosjon.

Av Trond Sætre

Siden januar 1945 hadde den røde armé ført et vellykket felttog gjennom hele nordøst-Europa. Budapest falt den 13. februar og Wien falt den 13. april. På alliert side vurderte en å sende fallskjermtropper for å okkupere Berlin, men general Eisenhower konkluderte med at det var poengløst, fordi Berlin likevel kom til å ligge i sovjetisk interesseområde. De nøyde seg derfor med å bombe byen.

Slaget ved Oder-Neisse-linjen, som begynte den 16. april, blir ofte regnet som det første slaget i kampen om Berlin. Tyskerne regnet med at den røde armé ville passere byen Seelow like vest for elva Oder, der den gamle hovedveien østfra mot Berlin gikk. Og med rette, skulle det vise seg; en million mann av den totale styrken på to og en halv million fra den røde armé var sendt i retning Seelow. Det ble derfor bygd et forsvarsverk på høydene ved byen. General Gregorij Zjukovs 1. hviterussiske front var den første sovjetstyrken som inntok byen tidlig om morgenen den 16. april. Til å begynne med gikk angrepet svært dårlig. Bakken var gjørmete fordi tyskerne på forhånd hadde oversvømt området, og Zjukovs ide om å blinde det tyske forsvaret med lyskastere slo tilbake på russerne selv; på grunn av morgentåken greide ikke lyset å trengje gjennom. Samtidig gjorde lyskastene de tyske skyttere i stand til å se silhuetene av russerne, så de ble tydeligere mål. I mellomtida greide general Ivan Konevs 1. ukrainske front å avansere mot Berlin via elva Neisse i sør, men dette skyldtes for en stor del at mesteparten av de tyske styrkene var opptatt med å kjempe mot Zjukovs styrker. De sovjetiske styrkene var overlegne,

men armeene ved Oder-Neisse-linjen led større tap enn beregnet. Først den 19. april greide Zjukovs armé å bryte gjennom de tyske linjene og hadde fri vei til Berlin. I løpet av disse få dagene tapte tyskerne 12 000 mann og russerne nesten det tredobbelte. På grunn av forsinkelsen ga Stalin ordre til Konev om at også den 1. ukrainske front skulle gå rett mot Berlin.

Resultatet var egentlig gitt på forhånd; Den røde armé var overlegen den tyske armeen på alle måter, med bedre materiell og tre ganger så mange soldater. I tillegg hadde ikke tyskerne mer enn åtte prosent av det drivstoffet som var nødvendig til militære formål. Zjukovs og Konevs tropper sirklet inn byen, og greide å sperre ute tyskernes 9. arme. Hitler, som endelig forsto at nederlaget var uunngåelig, ga general Helmut Weidling ansvaret for Berlins forsvar. Under sin kommando hadde Weidling 45 000 soldater fra den stående hæren samt 40 000 fra Volkssturm - militsen som var innkalt som reserver i 1944. Tyske offiserer omtalte dem litt flåsete som "lapskaus" fordi de var en blanding av "gammelt kjøtt og friske grønnsaker". Mange av reservene var nemlig svært unge, eller så var de eldre menn - flere av dem veteraner fra 1. verdenskrig. Med slike ressurser var det vanskelig å holde tilbake angriperne, men da de to russiske armeene inntok Berlin den 26. april, gjorde tyskerne det beste ut av forholdene. På den urbane slagmarken ble snikskyttere plasserte på tak og i de høyere etasjene, noe som gjorde det vanskelig for de russiske tanksene å besvare ilden. At den røde armé hadde så mange kommandører - Stalin likte å la dem konkurrere med hverandre - gjorde den heller ikke særlig effektiv. I de første par dagene etter angrepet startet hendte det ofte

at sovjetiske hæravdelinger skjøt eller kastet granater på hverandre i ren forvirring. Også de sovjetiske bombeflyene kom noen ganger i skade for å bombe sine egne grunnet den tette røyken som lå over slagmarken.

Riksdagen var det store trofeet, og Stalin forventet at det sovjetiske flagget skulle heises fra Riksdagsbygget innen 1. mai. Den 30. april, på samme dag som Hitler begikk selvmord, var bygget i sikte for den røde armé. Men på Königsplatz foran Riksdagen hadde tyskerne rukket å lage et svært omfattende forsvarsverk, med artilleri på alle kanter og som midtpunkt: en antitanksvollgrav fylt med vann. Denne var laget av en sammenstyrtet tunnel. Først på kvelden hadde russerne greid å kjempe seg fram til selve bygningen.

Nøyaktig når på dagen den 1. mai sovjetflagget ble reist på riksdagsbygningen er litt uklart, men sannsynligvis skjedde det før bygningen var endelig erobret. Kamphandlingene innad i Riksdagen fortsatte natt til 2. mai. Klokka 6 om morgenen var Weidling og staben hans omringet. Dagen i forveien hadde en annen tysk general, Hans Krebs, forgieves prøvd å forhandle med russerne på vegne av Goebbels. Nå hadde begge to begått selvmord, og det gjensto ingen annen utvei for Weidling enn betingelsesløs kapitulasjon på vegne av forsvarsstyrkene i Berlin. 7. mai kapitulerte Dönitz på samme måte på vegne av samtlige tyske fronter.

Verdifulle virksomheter vi ikke

Det er underlig at mens verdifulle virksomheter vokser voldsomt i landsdelen, så vil ikke styrende myndigheter at Sørlandet skal voktes og vernes mer. Siste rest av Forsvaret vil forsvinne når Agder heimevernsdistrikt legges ned. Det er til å undres over, er det ikke?

BESKJEDENHET

Vi er litt beskjedne her sør i landet — bortsett fra når det kommer ei ny ferje til landsdelen. «SuperSpeed» ble feiret og flagget for så det holdt.

Men ellers er vi tilbakeholdne. Derfor ga det ikke de store overskriftene da Konjunkturbarometeret for Agder ble lagt frem for en drøy måned siden. Og hvilket barometer!!?

- Sørlandet er Norges nest største eksportregion med en fastlandseksport på over 40 milliarder i 2007
- Sørlandet er regionen med desidert størst eksportvekst i 2007 (30%)
- Agder er landets største eksportør av tradisjonelle varer utenom brenselstoffer (oljeprodukter)

OL-ØVELSE

Det er snodig, er det ikke, at vi ikke lager mer oppstuss om egen fortreffelighet når vi egentlig tar gull i eksportvekst i 2007. Det er Innovasjon Norge som har laget barometeret. Fjorårets vekst var på formidable 9,2 milliarder kroner. Det ligger til oss sørlendinger å være en smule tilbakeholdne. Vi liker ikke å snakke for høyt om hvor gode vi er. Vår smule beskjedenhet kommer nok av at selvkryt ennå ikke er blitt olympisk øvelse.

ET SANT EVENTYR

Tenke seg til å høre Jon Herwig Carlsen i NRK-sporten kommentere innspurten av fjorårets eksporteventyr: «Fra Setesdalen til Lindesnes fyr

folk på Sørlandet er noen rare dyr. Men suksessen de har og førsteplassen tar Eksporten er nå blitt et sant eventyr» Carlsen hadde ramla ut av kommentatorboksen med rickene sine. Selv ikke tometeren Kjell Kristian Rike fra Bygland hadde klart å holde ham tilbake. Kommentatorkanon Carlsen hadde gått ballistisk: «9,2 milliarder i økning, har dere sett på maken, dere, dette har verden aldri vært vitne til før. Og så fra Agder da(!) der Kjell Kristian også kommer fra. Han kommer riktignok fra Indre-Agder. 9,2 milliarder, dere. Snakker vi om verdensrekord? Ja, jeg tror det. Verdensrekord, har dere hørt på maken!».»

lenger vil verne

BREVSKRIVERE

Alt mens eksporten går så det suser, kommer meldingen om at HV på Agder skal raderes bort. Hva gjør politikerne da — når de vet at kommunenes beredskapsplaner følgelig må omarbeides? Lokale HV-avdelinger kan ikke lenger regnes klar til innsats i løpet av få timer ved behov — det kan være naturkatastrofer, leteaksjoner og annet.

Da det for en tid tilbake ble klart at HV var foreslått fjernet fra Agder, reagerte politikerne her vest i Agder kraftig. De reagerte så sterkt at i Listerrådet tillot de seg å skrive brev:

— Dette lige mi ikke!

Sterkere kan det ikke sies.

På samme måte som i landsdelen er

beskjedne på egne vegne når det gjelder (eksport)suksess, er vi også svært tilbakeholdne når det gjelder å protestere mot sentrale myndigheter.

SIST I KØEN

Det må være godt for landsdelens politikere å vite at vi gjør det godt på eksportmarkedet. Sånt er bra når det skal holdes taler. Om politikerne selv skal ha noen ære av fremgangen, er lite trolig.

Politiske kommentatorer stod fornylig frem og forkynte at politikere fra Agder alltid plasserer seg sist i køen når det gjelder å legge press på sentrale myndigheter.

Snart kan en hel landsdel, som tar gull i øvelsen eksportøkning, være uten forsvar. Det vil trolig ikke være en eneste soldat tilbake til å forsvare oss. Skolelærere i uniform på Kjevik teller ikke i denne sammenheng.

Undres på om ikke brevskrivning er en reaksjon i minste laget.

GEOSTRATEGISK

Vårherres skaperverk er det vanskelig å gjøre noe med. Enten våre politikere liker det eller ikke; Sørlandet ligger her. Fra Risør til Flekkefjord og med Hovden på topp er vi nesten som Norges Gyldne triangel. Og vi har Danmark og Europa som naboer i sør.

Sørlandet er også porten til og fra Europa. Med andre ord; geostrategisk er vi av stor viktighet.

Som beboer her syns jeg politikerne og de militære burde se på saken nok en gang.

- Vi er best på eksport

- Vi er porten mot Europa

Eksportverdien var i fjor formidable 40 milliarder kroner. Forsvarsbudsjettet er på 32 milliarder.

STAKITT

Sørlandet er altså noe mer enn Blindleia med svaberg og skipperhus og sjarmerende stakitt. Fra Mandal kom Marna-motoren. Nå er det moderne MTB-er som lages der.

Før var det hummerekspert; Nå snakker vi om Elkem og Tinfos, GE Healthcare, Xstrata, Aker Kværner MH, National Oilwell Varco.

Og om mye, mye mer.

Det er til å undres over at statsminister Stoltenberg og statsråd Strøm-Erichsen vil la landets fremste eksportregionen være helt uten forsvar.

Ingen tror en fremtidig fiende vil komme til landet rullende over Finnmarksvidda. Den kan like gjerne komme med «SuperSpeed».

Agderfylkene eksporterer årlig for langt mer enn det vi totalt bruker til Forsvaret av Kongeriket. Og snart har Sørlandet bare stakittgjerder som vern . . .

Artikkelforfatteren er journalist i Farsunds Avis der denne kommentaren sto på trykk lørdag 5. April.

Av Per Kr. Danielsen

Alvorlig bekymret for ytringsfriheten i Forsvaret

Jeg sitter i Ombudsmannsnemnda for Forsvaret, og denne uka ble nemndas innberetning for 2007 levert til Stortinget. Og vi er alvorlig bekymret for ytringsfriheten i Forsvaret, og ansattes muligheter til å si i fra om kritikkverdige forhold. Som vi bl.a. skriver:

“Under omstillingsprosessen føler personellet seg i enkelte saker nærmest trakasert, mobbet, og etter eventuell varsling kan returvirkningen bli mobbing. Videre hevdes det at potensielle varslere ikke vil stå fram grunnet forventning om represalier”. Om om ytringsfriheten: «Allmennmenneskelige rettigheter og ytringsfrihet har fått dårligere kår, og mange uttrykker frykt for represalier om de uttaler seg”. Nå har Stortingets forsvarskomite muligheter til å gripe fatt i forholdet.

Ivar Johansen

Lagfører Huset klar til
utrykning i helt nytt kjøretøy!

Glattcella er heldigvis ikke
så ofte i bruk lenger.

MPO

– en utpost i Sør

Offisersbladet har vært på besøk ved Militærpolitistasjonen Oslo (MPO), som er plassert midt inne på Akershus festning nærmere bestemt i bygningen Kornmagasinet fra 1787.

Tekst og foto: Pål Sævik, OTV BFO

Historikk

MPO har hatt tilhold på festningen siden 1970. Det har vært militærpolitivirksomhet i Oslo siden mai 1945, men de første 25 årene hadde de tilhold i Sannergaten 14.

Hoveddelen av MPkp/Brigade Nord er plassert i Bardufoss og inngår i Hærens styrker. I tillegg er det stasjonsdrift ved Grensevakten i Sør-Varanger, Østerdal garnison og altså i Oslo. Så sett fra Bardufoss er nok MPO en utpost!

Oppdrag

MPO skal stille etterforskningskapasitet til avdelingssjefer på Østlandet samt til norske militære avdelinger i utlandet og skal kunne etterforske enhver sak der militært personell eller materiell er involvert. MPO skal videre drive forebyggende MP

operasjoner for Forsvaret som også innebærer en utrykningsberedskap for å håndtere hendelser gjennom hele året.

Bemanning

For tiden er MPO bemannet med 8 befal og 5 vernepliktige korporaler.

En av disse er sersjant Espen Ytterdal Huset. Han tjenestegjør som lagfører i tropp 4 og har som hovedoppgave å planlegge og lede MP operasjoner i Oslo og omegn.

Sjt Huset har ett års befals- og militærpolititidning bak seg og avtjener nå sin plikttjeneste.

Hvordan trives du i Forsvaret og MPO?

- Jeg trives veldig godt. Det er et bra arbeidsmiljø og jeg får mange utfordringer å håndtere. Det skal egentlig ikke være noen sersjant ved MPO lenger, men som følge av personellmangel så tjenestegjør jeg i en fenriks stilling.

Sersjant Espen Ytterdal Huset

Har du hatt behov for BFO-medlemskapet da?

- Ja, det har jeg. Fenriks stilling har jeg hatt hele tiden her, men takket være BFO så har jeg også fått fenriks lønn!

Forsvaret er opptatt av ikke bare å rekruttere, men også beholde mye av sitt personell. Hvilke yrkesplaner har du videre?

- Jeg har nylig vært på opptak til Politihøgskolen (PHS), og det er mitt førstevalg. Ytterlige polititjeneste frister, men da i det sivile.

Men Forsvaret kan jo tilby både krigsskoleutdanning og utdanning på PHS betalt av Forsvaret?

- Jeg ønsker ikke å binde meg til 3 års krigsskole med påfølgende 3 pliktår eller 3 år på PHS med påfølgende 6 pliktår. Hvis jeg bekoster studiet på PHS selv, så står jeg fritt til å velge tjeneste etterpå. Kommer jeg ikke inn på politihøgskolestudiet i år, så kan jeg kanskje bli ett år til i Forsvaret.

Global Hawk rekord

En RQ-4 Global Hawk HALE (High Altitude Long Endurance) UAV har satt rekord ved å holde seg i luften i 33 timer. Ved landing hadde den igjen drivstoff til ytterligere to timers flyging.

Kinesisk spion tatt

Den kinesisk-fødte amerikanske borgeren Chi Mak er dømt til 24 års fengsel for spionasje til fordel for Kina. Chi Mak, som arbeidet som ingeniør ved en amerikansk forsvarsbedrift, ble tatt i å prøve å overføre til kinesiske myndigheter omfattende informasjon om QED (Quiet Electric Drive) teknologien som brukes i amerikanske atomubåter. Fire familiemedlemmer er også implisert. I følge dommen er det ikke klarlagt hva Chi hadde klart å overføre før han ble tatt.

Siden år 2000 har amerikanerne etterforsket mer enn 400 tilfeller av mulige eller faktiske overføringer av teknologiske hemmeligheter til Kina og problemet anses som økende. En rapport karakteriserer den kinesiske aktiviteten som "den største enkelttrussel mot amerikansk teknologisikkerhet". "- mens kinesisk spionasje mot US militær- og forretningsvirksomhet fortsetter å overvelde den overbelastede amerikanske kontrapionasjen, blir kritiske amerikanske hemmeligheter og gradert teknologi overført til det kinesiske forsvaret og kinesiske statseide bedrifter."

Israel sier nei til laser

Israel har forkastet det amerikanske THEL (Tactical High-Energy Laser) systemet som mottrekk mot Hamas' stadige beskytninger med Kassam raketter fra Gaza. Amerikanerne hadde tilbudt å utplassere THEL prototypen nær den sterkt utsatte byen Sderot, men israelerne så på den og sa nei.

Selv om utprøvingen av THEL prototypen begynte i 1996 ser det ut til å være langt frem. Prototypen har en kraftig kjemisk laser men det er én hake ved den, den veier 180 tonn. Israelerne peker på at den vil ta plass tilsvarende en tredjedels fotballbane og at skipning fra USA og deployering i Israel er beregnet å koste 180 millioner dollar. Rekkevidden er kort og det er usikkert hvor lenge den vil virke.

I 2001 besluttet USA å utvikle en lettere, mobil versjon av THEL, men dette ble oppgitt i 2005.

... men tester antirakett

Samtidig har imidlertid israelerne for første gang testet sitt eget anti-Kassam Iron Dome system. Systemet, som skal kunne skyte ned raketter med rekkevidde fra 4 til 70 km, bruker en Tamir avskjæringsrakett på 90 kg. Tamir har et nærhetsbrannrør som trolig er det mest avanserte som finnes i verden.

Et Iron Dome batteri planlegges å ha en IMI Elta EL/M-2084 MMR (Multi Mission Radar), et ildledningssenter og tre launchere på dumper, hver med 20 Tamir. Mot raketter med 15 km rekkevidde skal et batteri kunne forsvare et byområde på 150 kvkm. Området vil øke hvis rakettenes avfyres fra lengre avstand.

Siden en Kassam rakett koster rundt regnet 1000 norske kroner, er det et krav at Iron Dome blir et rimelig system slik at tilstrekkelig mange batterier vil kunne deployeres. Trolig bygger beregningene imidlertid på at erfaringene fra både Gaza og Libanon viser at 75 prosent av Kassam og Katjusha rakettenes bomber på målet. En utfordring for ildledningssystemet er derfor trolig å kunne skille ut de rakettenes som har en kurs som sannsynliggjør at de vil treffe.

Av John Berg,
forsvarsanalytiker

Det er mulig israelerne rekker å deployere de første Iron Dome batteriene i 2009. Både USA og andre land viser interesse for Iron Dome, som åpenbart vil ha berettigelse i scenarier som Irak og Afghanistan.

Phalanx mot raketter

Samtidig har amerikanerne imidlertid suksess med en landbasert versjon av US Navy's velkjente fartøybaserte Phalanx CIWS (Close In Weapon System) mot både Kassam- og Katjusha-klasse raketter og bk-granater. Phalanx er en radarstyrt 20 mm Vulcan seksløpet roterende Gatling kanon som i landbasert versjon heter Centurion. Produksjonen av Centurion økes nå drastisk. Uten at detaljer fremgår, hevdes det at Centurion hittil har smadret mer enn 90 raketter og granater "i felten".

Det arbeides nå med å plassere Centurion på truck, en Oshkosh HEMTT (Heavy Expanded Mobility Tactical Truck). På mer sikt planlegger man å supplere den med en integrert laser, formodentlig adskillig mindre en THEL, som skal brukes i et første skudd mot målet hvorpå Vulcan kanonen tar over hvis nødvendig.

Både amerikanerne og britene hevdes å ha Centurion i Irak, og trolig også i Afghanistan. Det fremgår at Centurion opererer sammen med bl.a. luftvernradarer og artilleri og bk lokaliseringsradarer. Dette er såpass nytt at selve Vulcan kanonen foreløpig er betjent av marinepersonell.

RBS-15 mot landmål

Svenskene har testet sin Saab RBS-15 Mk 3 sjømålsmissil mot et landmål inne i det store skytefeltet Vidsel i Nord-Sverige. Missilet ble avfyrt fra en truck av den type det svenske kystartilleriet tidligere brukte som launchere for RBS-15.

RBS-15 Mk 3 har en rekkevidde på over 200 km og bruker et GPS system mot landmål. Missilet er ombord i de svenske Visby-klasse korvettene og for noen år siden slo RBS-15 Mk 3 norske Kongsberg NSM (Ny Sjømåls Missil) i konkurransen om missil til tyskernes nye K130 korvetter.

Under testen fløy missilet først over kupert landterreng og passerte deretter nær over flere sjømål før det utførte en høy G pop-up manøver før det stupte bratt ned på landmålet.

Cyber Command kommer

USAs Flyvåpen planlegger nå å aktivere sin Air Force Cyber Command (AFCYBER) per 1. oktober. AFCYBER får et midlertidig hovedkvarter på flystasjonen Barksdale i Louisiana, og 541 poster på baser der cyberspace avdelinger allerede er i virksomhet.

I balanse

I disse dager pågår behandlingen av St. prop. nr. 48 (2007-2008) i forsvarskomiteen. Etter planen vil de levere sin innstilling den 13. juni og Stortinget vil behandle saken den 19. Det kan synes som om politikerne har romslige tidsrammer, men slik er det nok ikke. Det er tiden og veien, egentlig.

Etter at langtidsproposisjonen ble presentert, har BFOs mange lokale tillitsvalgte arbeidet hardt og målbevisst med å bidra med fakta og vurderinger politikerne må kjenne til for å kunne fatte treffsikre beslutninger. Det er et viktig arbeid og de aller fleste ser at det lokale organisasjonsarbeidet bidrar til å kvalitetssikre anbefalinger og forslag om vedtak og dermed bidrar positivt til utviklingen av Forsvaret.

Forsvarskomiteen vil få mange innspill og Forsvarsdepartementet må svare på mange spørsmål fra komiteen. Et av dem vil selvsagt være om det foreslåtte Forsvaret kan realiseres innenfor de økonomiske rammer Forsvarsministeren har signalisert. Skal man lytte til de fagpersonene som sitter i nærheten av den politiske ledelse, er svaret ja. Det foreslåtte Forsvaret er i økonomisk balanse. Argumentasjonen er at departementet har benyttet seg av de samme tall og forutsetninger som FSJ la til grunn for sin FS 07. De foreslåtte 800 millionene skal dekke merkostnadene knyttet til de satsingene regjeringen har anbefalt sammenlignet med forsvarssjefens forslag. Dette er riktig, men likevel feil. Årsaken er at Forsvaret allerede i dag er i alvorlig økonomisk ubalanse og er underfinansiert med flere milliarder kroner ift ambisjonsnivået. Da hjelper det bare litt å ha som intensjon å tilføre nye 800 millioner, utfordringen i 2009 blir å spare inn flere milliarder kroner. De som har god innsikt i situasjonen snakker om en betydelig likviditetsutfordring kommende år. De som tjenestegjør der forsvarsevnens skapes, frykter flere år med kutt i aktivitet og utsettelse av nødvendige investeringer. Virkelig ikke det vi trenger i dagens situasjon.

Det er en paradoksal situasjon vi er havnet i. Regjeringen foreslår omfattende organisasjonsendringer, dels for å rasjonalisere driften og dels argumenterer man med operative behov. Men med det foreslåtte bevilgningsnivået vil det ikke være penger til å gjennomføre noe særlig av dette i neste planperiode uansett.

Forsvaret har vært i kraftig omstilling de siste årene og hele tiden har man motivert med behovet for å komme i økonomisk balanse. Når det nå hevdes at denne balansen er oppnådd, må dette bety, hvis man skal ta forsvarsministeren på ordet, at det si at neste virksomhetsår ikke vil bli preget av reduksjoner i forhold til 2008, men av forbedring. Hvis det er slik er det bra, for nå holder det ikke lenger med løfter om bedre tider. Hvis budsjettssituasjonen i 2009 viser seg å bli mer krevende enn i år, vil vi føle oss holdt for narr. Forsvaret har ikke råd til at det skjer.

Ombudsmannen for Forsvaret presenterte sin rapport for 2007 og et av hovedoppslagene i pressen var at frykt for represalier, trakassering og mobbing gjør at ansatte i Forsvaret vegrer seg for å uttale seg offentlig. De mektige byråkrater i etat og departementet vil nok protestere og hevde at det ikke er grunn til å frykte noe slikt og man ønsker større åpenhet. Vi vet jo at takhøyden i Forsvaret ved flere anledninger har vært omtrent som i en krypkjeller. Derfor må ombudsmannens advarsel få alarmklokkene til å kime. Hvis vi mener noe med kjerneverdiene respekt, ansvar og mot, må vi strekke oss lenger. Jeg utfordrer Forsvarsministeren til å si hva hun vil gjøre med dette og oppfordrer alle andre til å lese ombudsmannens rapport. Det er oss han snakker om.

BFO avholder kongress 4-6. juni og forberedelsene er i god rute. Sakspapirene er sendt ut til delegatene og vi ser frem til å kunne drøfte viktige organisasjonspolitiske saker og samle oss om nye mål. Velkommen til ansvarsfull gjerning.

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Danielsen, Lars Kristian	241	23 10 02 41	905 85 355
Holager, Inger Prestmo	233	23 10 02 33	924 43 172
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Helgesen, Arild	247	23 10 02 47	934 99 445
Jacobsen, Guttorm	234	23 10 02 34	926 94 221
Felde, Kyrre	248	23 10 02 48	970 99 880
Omberg, Lars	240	23 10 02 40	920 91 238
Rudberg, Rune	236	23 10 02 36	934 20 377
Skyrud, Tom	239	23 10 02 39	473 87 648
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621

Omstillingstillitsvalgte/FLO

Ulriksen, Tore	232	23 10 02 32	938 42 878
----------------	-----	-------------	------------

Områdetillitsvalgte

Flasnes, Jostein	0580-7374	77 89 73 74	970 49 710	Nord-Norge
Henriksen, Terje	0580-5365	77 89 53 65	916 21 988	Nord-Norge
Eide, Gunnar Lie	0565-7394	75 53 73 94	924 30 909	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Opdal, Jacob Are	0535-7669	51 34 76 69	924 23 022	Vest
Nordset, Per Iver	0502-2006	62 40 20 06	924 17 463	Indre Østland
Bråten, Jo Arne	0502-5943	63 92 59 43	474 51 980	Indre Østland
Karlsen, Sten Rune	0520-7325	69 23 73 25	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord

Telefax BFO

Dreier møterom	221	23 10 02 21
Tordenskiold møterom	223	23 10 02 23
Post-/pakkerom	227	23 10 02 27

220

Siv:

23 10 02 20	23 10 02 25
23 10 02 21	23 10 02 23
23 10 02 27	

Mil: 0510 5694

Bruk medlemsfordelene dine!

Samarbeidsavtalen mellom Befalets Fellesorganisasjonen og If sikrer deg som medlem 10 % rabatt på forsikring av de fleste private skadeforsikringer. Det gjelder blant annet forsikring av privatbil, villa, fritidsbåt, hytte, tohjuling, husdyr og verdisaker.

Og samler du alle forsikringene dine i If kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og fordeler. Denne rabatten kommer i tillegg til den du får som medlem av BFO.

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 2400 eller mil 05 10 24 00.

Rolig, vi hjelper deg.

Anne dyder

Navn Etternavn, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02400

KILDE: WWW.IF.NO

nr 6834560

Stor interesse for BFOs grunnkurs i Bodø og på Reitan

BFOs grunnkurs i Bodø og på Reitan hadde den nye særavtalen for internasjonale operasjoner samt BFO's og arbeidsgivers forsikringer som hovedfokus. OTV Midt-Norge Gunnar Lie Eide hadde i den anledning fått OTV Utland Per Iver Nordset på besøk for å forestå fremføringen av hovedtemaene.

Besøk på LDKN Reitan

Kurset ble avholdt ved LDKN Reitan tirsdag 1 april og stort oppmøte kunne tyde på at ingen der i gården trodde det var en aprilspøk. Med godt oppmøte og mange erfarne offiserer i salen ble det en god toveiskommunikasjon om hovedtemaene. Det er tydelig at det er stor interesse for offiserenes lønn og sikkerhet når de beordres ut. Det var derfor gledelig å kunne presentere en særavtale som er

noe forbedret. Mens det på arbeidsgivers forsikringer gjenstår mye for at en kan si seg helt fornøyd. BFO spanderte lunch på kursdeltakerne før de måtte løpe videre for å løse alle de viktige oppgavene LDKN har.

BFO takker ledelsen ved LDKN for at vi fikk komme å informere om disse viktige temaene. En spesiell takk til

lokalforeningsleder Reitan Bjørn Anthonsen for all hjelp i forberedelsene til kurset. Bilder fra LDKN: Tilhørere og Per Iver Nordset og Gunnar Eide i Nærbilde.

Hilsen OTV-ene

Gunnar Lie Eide og Per Iver Nordset

Besøk ved BHFST og Bodin Leir

BFOs grunnkurs ble her avholdt på befalsmessen ved Bodin leir. 20 meget interesserte møtte frem og viste om mulig enda mer interesse for de samme temaene som vi foredro på Reitan. Spesielt var det forsikring som opptok de yngre deltakerne. BFO synes det er spesielt bra at våre medlemmer tenker over dette med forsikring i en tid hvor vi ferdes mye i krigsfarlig strøk. BFO takket for godt oppmøte ved å spandere pizza og softdrinks. Spesielt takker BFO fungerende lokalforeningsleder Bodø Eivind Kroken for all hjelp i forberedelsene til kurset.

Med dette var BFOs grunnkurs som nå arrangeres over hele landet gjennomført i Bodø. Engasjerte befal med stolthet over sitt yrke og opptatt av sine rettigheter er det inntrykket vi sitter igjen med.

Hilsen OTV-ene

Gunnar Lie Eide og Per Iver Nordset

Grunnkurs Bodin leir: Godt BFO-oppmøte og godt utbytte for alle parter.

Gunnar og Per Iver: BFOs varierte kursportefølje er alltid vel mottatt. OTVer og instruktører Per Iver Nordset og Gunnar Lie Eide

BFO-skolens kursprogram for høsten 2008 er nå klart

- Alle interesserte bør melde seg på kurs, oppfordrer kompetanseutvikler Lars Omberg i BFO

I løpet av høsten kan du lære mer om tariff og lokale lønnsforhandlinger, omstilling og endringsledelse samt media og påvirkning. De som gjennomfører alle moduler i løpet av

2008 (3 på våren, 3 på høsten) vil få utstedt et eget kompetansebevis samt inngå i BFOs utvidede kompetansenettverk. Det blir en samling for nettverket i løpet av året. Nærmere informasjon og invitasjon vil bli sendt ut til den enkelte. Primærmålgruppen for kursene er tillitsvalgte i BFO, alle nivå.

- Kursene er også åpne for medlemmer uten en aktiv rolle som tillitsvalgt, samt arbeidsgiverrepresentanter fra Forsvaret, understreker Omberg.

Søknad sendes til Lars Omberg

BFO-skolens kurs høsten 2008

Dato	Tema	Sted	Merknad	Søknadsfrist
16.-19. sept.	«Tariff og lokale lønnsforhandlinger» Teori og oppgaver relatert til planlegging og gjennomføring av lokale lønnsforhandlinger.	Sted annonseres senere	Gjennomgående tillitsvalgtutdanning. Modul 4	11. aug
14.-16. okt.	«Omstilling og endringsledelse» Teori og praktiske oppgaver relatert til Forsvarets pågående endringer.	Hotell Arena, Lillestrøm	Gjennomgående tillitsvalgtutdanning. Modul 5	15. sept
11.-13. nov.	«Media og påvirkning» Kurset vil gi en innføring i aktiv bruk av media og påvirkning av omgivelsene.	Hotell Arena, Lillestrøm	Gjennomgående tillitsvalgtutdanning. Modul 6	13. okt

Vi lagerfører fløytesnorer, skulderklaffer i mange varianter samt franske gull/sølvtrusser. Produserer possemetarbeider etter Deres beskrivelse.

Intet oppdrag er for vanskelig eller for stort for oss når det gjelder emblemer

Siden 1962 har vi vært leverandør av alle typer emblemer som emaljearbeider, våpenskjold, mansjett/slipsnåler og slips.

Våre kunder er forsvaret, kommuner og foreninger

Våpenskjold. Utførelse i high Relieff og håndmalt. Leveres også i antikk kobber/messing samt kunstnerisk håndbrodert montert på treplater.

Emaljearbeider i ekte emalje. Leveres som jakkenåler, mansjettknapper/slipsnåler. Leveres også i antikk/sølv-gull.

Håndbrodert/maskinbrodert. Jakkemerker, slips og dameskjert. Vår designer tegner forslag uten forpliktelser for Dem. Leveres i polyester og silke.

Tordenskjold/Kielland.
Leveres i antikk sølv

Ta kontakt for nærmere informasjon.

La deres merkeproblem bli vår utfordring

PER HAUGE A.S

EXPORT - IMPORT, MILITÆRE OG SIVILE DISTIKSJONER

Bertha Bergsgate 11, 4009 Stavanger

Tlf.: 51 52 46 50 / 51 57 69 40

Fax: 51 52 95 52

Mailadresse: per_hauge@yahoo.no

Regionsstyremøte for Midt-Norge avholdt ved naturperlen Saltstraumen

Godt oppmøte, pågangsmot og ståpåhumør preget regionsstyremøtet for Midt-Norge. Etter en minibusstur i nydelig vær ankom vi Godøyeneset ved Saltstraumen hvor Bjørn Anthonsen tok imot møtedeltakerne på sin gård. På låven har Bjørn ordnet i stand slik at vi kunne debattere alle de viktige sakene som skulle opp på møtet (og dette ordnet han heldigvis uten å sette oss i bås). Deltakerne var imponert over Bjørns nye traktor og forlangte å bli avbildet ved den.

På møtet ble temaene kongress, BFO-aktivitet, verving, lønnsoppgjør og andre aktuelle saker debattert. Det ble lagt vekt på at vi i region Midt-Norge skulle jobbe videre med informasjon/kurs og støtte for våre medlemmer. Videre var det enighet om å viderebringe til BFO sentralt og til Forsvarets ledelse de mange viktige saker som våre medlemmer tar opp.

Under møtet var det også satt av tid til en "BFO-opplevelse". Det var kjøring i stor fart med rib i Saltstraumen. Det kunne virke som rib-en fungerte som en tidsmaskin, for plutselig var vi på Tuvsjyen hvor et steinaldermiljø møtte oss. Der fikk vi lære å bake brød i steinovn og å steke kjøtt i kokegrop. Maten smakte fortreffelig tatt i betraktning at vi laget den selv. Dette skyldtest nok kyndig hjelp fra to ivrige steinalderkvinner som jobbet der på stedet.

Under møtets siste dag kom den gledelige melding at Morten Granhaug blir ny OTV i Midt-Norge med kontor i

Kenneth Fureli (Espen Askeladd).

RS Midt-Norge.

Ny OTV Morten Granhaug, Patrick Sundt, Eivind Kroken og Bjørn Anthonsen.

FOs utmerkede områdetillitsvalgt(OTV) i Midt-Norge Kristian Grøn, var sulten på flere tjenestelige utfordringer, og går denne sommeren tilbake til linjen. Bildet viser imidlertid en sulten OTV under regionssamling Midt-Norge nylig.

Trondheim. Han overtar etter en prima innsats i 3 år fra OTV Kristian Grøn. Regionsstyreleder Patrick Sundt gratulerte og ønsket han hjertelig velkommen til Region Midt-Norge.

 Gunnar Eide
OTV/BFO/Midt Norge

Forsvarsministeren orienterte om LTP på Bodø Hovedflystasjon

Samme dag var Forsvarminister Strøm-Eriksen på besøk på Bodø Hovedflystasjon for å informere om langtidsproposisjonen for Forsvaret. Hun møtte de ansatte i Bodin leir sitt Garnisonsteater og fremførte sitt budskap om at fra nå skal vi få vekst i Forsvaret og en ny tid med oppbygging er på gang. Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Eriksen foredro på en overbevisende måte om dette og det er nok ingen tvil om at hennes intensjoner er de aller beste. ved spørsmål i salen og på intervju med NRK Nordland. Så da gjenstår det å se om budsjettstyrkingen holder mål.

 Hilsen OTV-ene
Gunnar Lie Eide og Per Iver Nordset

Linselus under Gripennyheter på Dagsrevyen

I beste sendetid på NRK Dagsrevyen den 23. april, forvirret redaktøren i Offisersbladet seg inn i filmingen til Dagsrevyen. Om dette er et uttrykk for pr-kåtskap vites ikke, men det beviser at Offisersbladet er på plass der det skjer.

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre. Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

NYE UNIFORMER HÆREN

-sluttet i Forsvaret, derfor selges de svært billig!
 Jakke sommer M str.60N,
 (ny 2265,-) t.s.600,-
 Bukse sommer M str.60N,
 (ny 800,-) t.s.200,-
 Jakke tjeneste M str.60N,
 (ny 2290,-) t.s.600,-
 Bukse tjeneste M str.60N
 (ny 820,-) t.s.200,-
 Lue tjeneste str.57 (ny 575,-) t.s.150,-
 Kryssbandolær 110cm m/kryssreim
 (ny 1370,-) t.s.350,-
 Vinterlue str.58 (ny 635,-) t.s.150,-
 Som sagt, NYE, merkelapper er ikke engang tatt av!
 Løp og kjøp! Kontakt: 90154876

FORSVARET PRESENTERER:

NORSK MILITÆR TATTOO

OSLO SPEKTRUM

Fredag 23 mai kl. 20.00
 Lørdag 24 mai kl. 13.00 og 18.00
 Søndag 25 mai kl. 13.00

Il Tempo
Gigante

Et fantastisk familieshow med militærorkestre og artister fra hele verden. Det blir musikk, korsang, drill, dans, akrobatikk, motorsykelshow og mye mer. Kun 4 forestillinger!

Billettbestilling på tlf.: 815 33 133

Gruppesalg tlf.: 815 11 211.

Hotellpakke tlf.: 22 56 19 70

Spesialpriser for barn, honnør og vernepliktige

nammo

www.normiltattoo.no

SCHIRUD • PRODUCTIONS

Billettpriser: kr 495 / 435 / 345 (inkl. billettavgift). Gruppepriser (min. 20 personer): kr 465 / 405.
 Barn/honnør/militær-rabatt (ikke lørdag 24. mai kl. 18.00): kr 375 / 310 / 245

OMSTILLINGSBREV NR 3/2008

Vi har opplevet noen dager de fleste steder i Norge som bærer bud om tid for å ta vare på familien, seg selv og deretter jobben. Jeg tenker først og fremst på været, men denne refleksjonen bringer også på bane at svært mange i Forsvaret i disse dager, som ellers, prioriterer motsatt. Vi har fått arbeidstilsynet på nakken, mange sliter med tidspress og stadig større krav om leveranser med 100 % kvalitet, men med bare 80 % ressursbruk. Fra mitt ståsted oppleves maktkampen mellom Forsvarsdepartementet (FD) og Forsvaret å være et forsøk på å overta Forsvarssjefens (FSJ) rolle som etatssjef i større og større grad. Den doble ubalansen fortsetter med uforminsket styrke og prøver en Hær-sjef å si ifra, blir han raskt satt på plass av Forsvarsministeren.

Støtte til Generalinspektøren for Hæren

Generalmajor Robert Mood var tidligere ute i avisen og beskrev situasjonen for Hæren som kritisk, den var blitt så liten at man knapt hadde kapasitet til å forsvare en bydel i Oslo – billedlig sagt. I tillegg sier Mood i intervju med TV2 at Hærens leveranser til int ops må halveres i 2009. Da var Forsvarsministeren raskt på banen og hevdet at hun stolte mer på Forsvarssjefens fagmilitære råd.

Arbeidstilsynet har involvert seg i den arbeidsmessige belastningen vi har i Forsvaret generelt og Hæren spesielt og gitt klare pålegg til Forsvarssjefen. Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU) har anmodet Forsvarssjefen å informere ministeren, hvilket vi vet han har gjort. Så til saken og kjernen til den situasjonen Forsvaret er i:

- FSJen har gitt sitt råd i Forsvarsstudien. Hæren kan kun ha ett kompani i utlandet over tid
- FD sier at Hæren skal kunne ha 2 større bidrag i internasjonal tjeneste i 2008 på samme tid, og en bataljons størrelse ute i 3-5 år i årene som kommer
- Bevilgningene til Forsvaret står på ingen måte i forhold til ovenstående ubalanse
- Konsekvensene er at personellet påføres belastninger som setter helse og liv i fare, ikke bare her hjemme i en fredssituasjon, men også ute som følge av manglende trening, samøvelse, ammunisjon og materiell.

Det er ikke enkelt å forstå. Vi mener å ha rimelig oversikt over belastningene personellet påføres, som følge av urealistiske politiske målsettinger, sett i sammenheng med Forsvarets størrelse og de rammebetingelser Forsvaret gis. Jeg vil påstå at Generalinspektøren i stor grad har bidratt til å sette et forsvarlig arbeidsmiljø på dagsordenen - gjennom det å tørre å si ifra. *"Nå belønnes han med en periode til Bardufoss og det vil jo både øke antall personer i Troms og redusere Forsvarssjefens mulighet til etatsstyring"*. Da har jo FD fått det som de vil, de oppnår to ting gjennom en handling - på omstillingsspråket heter dette effektivisering, eller er det misforstått rasjonalisering?

Forsvaret i omstilling: Perioden 2000-2008

Program Fokus har, i samarbeid med PricewaterHouse Coopers, evaluert omstillingen i Forsvaret i perioden 2000-2008. Rapporten gir et godt bilde på hva som har skjedd og gir også gode oppsummeringer mht forholdet mellom hensikt med omstillingen og faktisk effekt. Rapporten bekrefter mange av de forhold BFO har hevdet gjennom disse 8 årene. Veldig kort oppsummerer rapporten:

- Forsvaret nådde de fleste målene for omstillingen i perioden 2000-2008
- Forsvarets styrker har fått bedret sin operative evne og blitt mer relevante, og Forsvaret har gjennomgående blitt modernisert. Den økonomiske ubalansen har kun blitt dempet på kort sikt, og mye tilsier at ubalansen vil fortsette.
- Logistikk- og støttevirksomheten ble vesentlig endret, men omstillingen ser ut til å ha stagnert

- Mht veien videre, anbefaler rapporten videre: Trolig bør ikke kommende omstillingsperiode være overlappende i tid. Omstillingstiltak må planlegges nøye og interneffektiviseringer må konkretiseres bedre mht mulighet til å oppnå målene.
- Forsvaret er fortsatt i ubalanse og en redusert øvingsaktivitet vil føre til dårligere kvalitet over tid

BFO leser av rapporten, at all omstilling har hatt som fokus å redusere/fjerne den omtalte ubalansen mellom oppgaver og ressurser - dette målet er langt fra oppfylt. Driftsutgiftene øker, samtidig som volumet er blitt mindre - denne trenden ser ut til å fortsette. Det alvorlige med rapporten er at den overhodet ikke omtaler den betydelige forverrede arbeidssituasjonen som er dokumentert i perioden 2000-2008. Vi henviser til 8 pålegg fra arbeidstilsynet i midten av perioden, samt flere nye pålegg i år. Påleggene er i stor grad en konsekvens av et uforsvarlig arbeidsmiljø. Forsvarssjefen har tatt påleggene på alvor og har iverksatt tiltak, men mye gjenstår. Han har en umulig oppgave om ikke også politiske myndigheter tar til vettet og bidrar til et akseptabelt arbeidsmiljø i Forsvaret.

FHAMU-møte 11. mars 2008

Handlekraften fra siste FHAMU-møte 12. februar fortsatte. Generalløytnant Arne Bård Dalhaug skal ha ros for at han følger opp trenden fra siste møte, FHAMU tar grep! Av de saker som kom opp nevnes følgende:

- Arbeidstilsynets varsel om pålegg av 22. februar. Her oppsummerer arbeidstilsynet ubalansen mellom oppgaver og ressurser og tilsynet anser Forsvarssjefen

som øverste leder av virksomheten i Forsvaret. Med bakgrunn i ubalansen sier arbeidstilsynet: *"Vi konkluderer med at det er arbeidstakeren som på grunn av ubalanse mellom oppgaver og ressurser belastes slik at det truer deres helse"*

Med bakgrunn i dette har arbeidstilsynet gitt Forsvarssjefen pålegg om å behandle virksomhetsplanen for 2008 i FHAMU for å bringe balanse mellom oppgaver og ressurser, samt etablere rutiner som sikrer gjenopprettelse av balanse mellom oppgaver og ressurser - som fører til sykdom, ulykker eller redusert helse. Brev er sendt til samtlige AMUer i Forsvaret fra PØS i samsvar med pålegget fra arbeidstilsynet.

- Bedriftshelsetjenesten ble behandlet og en klar anbefaling fra Bedriftsoverlege Gunnar Skipenes er at Forsvaret selv skal ivareta denne tjenesten. PØS er i virksomhetsplanen gitt i oppdrag å utrede konsekvenser av gjeldende ordning. FHAMU oppfordret PØS til å vurdere bedriftsoverlegens forslag.
- Konsekvenser av et evt endret arbeidsgivernivå i Forsvaret basert på FS 07 og LTP. Informasjon ble gitt av Carl O Borgevold og Ragnar Dahl og FHAMU fattet et enstemmig vedtak om at arbeidsutvalget skulle utrede konsekvenser av et endret arbeidsgivernivå, og som konsekvens av dette - ny AMU-struktur og utarbeide et forslag til dreiebok for omstillingen.

Fremleggelse av St.prp.Nr 48 (2007-2008)

Forsvarsminister Anne-Grethe Strøm Erichsen la frem regjeringens forslag for neste langtidsperiode (2009-2012) fredag 28. mars. Vi skal ikke gjenta innholdet i proposisjonen, den er vel

kjent, men av mange forhold nevnes:

- Hæren gis en robust brigadestruktur med bl.a. en styrking med 300 årsverk, noe som kommer i tillegg til en oppbygning på 400 ÅV i år. Jegerkompaniet flyttes fra Garnisonen i

Porsanger til Indre Troms

- HV reduseres fra 50' til 45 000 personell, HV 07-08 slås sammen og lokaliseres til Vatneleiren, HV 17 og 18 slås sammen og lokaliseres til Høybuktmoen, dette medfører nedleggelse av to HV-distrikter. Førstegangstjenesten i HV nedlegges, likeså HVUB på Værnes.
- Ledelse: FOHK flyttes til Reitan i Bodø, GIS flyttes til Bergen og GIH til Bardufoss
- Kystvakten reduseres fra 21 til 14 fartøyer, rekruttskolen i Sjøforsvaret flyttes til Bergen, det samme med Befalsskolen i Horten, nye fregatter fortsetter innfasen og endelig skal Skjold-klassen innføres med oppstart i 2009
- FLO skal gi støtte i samsvar med faktisk endring av strukturen, Allierte treningssentra på Voss og Åsegarden nedlegges og relokaliseres på Garnisonen i Porsanger.
- Rekruttskolen på Madla flyttes til Kjevik, CRC Mågerø og CRC Søreisa videreføres, Ørland og Bodø hovedflystasjoner videreføres i påvente av beslutning om flykjøp.
- FK KKS fortsetter på Jørstadmoen.
- Verneplikten videreføres på dagens lengde
- Forsvarsbudsjettet trappes opp med 800 mill kr til 32.34 mrd kr.
- Ministeren sa at prp nr 48 er en plan for oppbygning og mener at opptrappingen av Forsvarsbudsjettet vil innebære en reell styrking på 2.5 % og vil gi en langsiktig økonomisk forutsigbarhet m.m.

Og her er det usagtel!

I en volumiøs proposisjon kan fort viktige elementer forsvinne, men vi må jo tro på regjeringen, selv om det er vanskelig å se at det kan stemme. Jeg anmerker følgende betenkeligheter:

- Regjeringen har tilside satt mange av forslagene i FS 07, uten at dette har medført tilsvarende kompensasjon for å bringe ubalansen i orden.
- Opptrappingen av Forsvarsbudsjettet kan bety 1 million pr år i 2009-2011 og 797 millioner i 2012. Hvorvidt lønns- og pris-kompensasjon er innarbeidet i proposisjonen er vanskelig å stadfeste. I denne sammenheng nevnes en betydelig økning på drivstoff-utgifter, som ikke synes å være tatt hensyn til.
- Når førstegangstjenesten i HV, samt befalsutdanningen på Værnes nedlegges har man ingen talldata, som bekrefter at de øvrige styrkeprodusentene kan produsere nok vernepliktige og befal til HV i framtiden. Med utgangspunkt i FS 07 som anbefalte 30 000 mann i HV, synes økningen til 45 000 ikke å ha medført et øket antall i vernepliktsmassen hos de andre styrkeprodusentene.

- Konsekvensen av at noen få i ungdomskullene skal ha full førstegangstjeneste i Hær, luft eller Sjø for deretter å måtte fortsette sin tjeneste i HV er ikke vurdert
- Strukturendringsforslag i FS 07 som ikke ble akseptert (av forståelige grunner) er langt fra finansiert gjennom en opptrapping av Forsvarsbudsjettet som antydnet. I tillegg har de i påvente av flykjøpet, utsatt strukturendringer, som bare bidrar til økede kostnader om de blir gjennomført senere og en vedvarende usikkerhet for personellet.
- St. prp. Nr 48 synes å ha et høyere ambisjonsnivå enn den beskjedne økningen av budsjettet som regjeringen legger opp til
- Flere av forslagene vil ikke bli gjennomført i perioden pga EBA-messige forhold. Manglende kapasitet innenfor bygg- og anleggsbransjen vil gi betydelige kostnadsøkninger
- Omstillingskostnadene synes ikke å være seriøst behandlet i proposisjonen mv.

Det vil være galt å si at regjeringen har oppnådd egen målsetting mht å fjerne ubalansen, bygge opp det nye Forsvaret, gi økonomisk forutsigbarhet og sikre at vi kan beholde høyt kvalifisert personell. Vi merker disse utfordringene daglig.

Videre fremdrift i FHAMU

FHAMUs arbeidsutvalg (utvidet) skulle ha et arbeidsmøte rett etter at ministeren hadde lagt frem regjeringens innstilling til Stortinget. Nå ble denne nesten 3 uker forsinket og det ga oss noe tidsnød, men vi gjennomførte et to dagers møte på Oscarsborg Festning 14-15/4, med referanse til FHAMUs vedtak. Arbeidsutvalgets innstilling til FHAMU er en klar anbefaling på ny AMU-struktur - gitt endring i arbeidsgivernivå, i tillegg vil status på en sentral dreiebok bli fremlagt. Neste møte i FHAMU er 29. april. Konsekvensutredning ved endret arbeidsgivernivå og forslag til ny AMU-struktur gitt Stortingets vedtak skal være ferdig utredet innen 1. juni, dreieboken skal først være klar 15. august da denne skal ivareta de faktiske vedtak og føringer FD vil gi i sitt lverksettingsbrev.

Forsvarets hovedverneombud er enig med BFO

FHAMUs seneste vedtak vitner om at vi er på rett vei ifh til å ivareta arbeidsmiljøet. Ombudsmannens rapport til Stortinget sier at arbeidsmiljøet er i ferd med å kolapse eller bryte sammen. Dette er nok en noe sterk uttalelse, men i sum støtter jeg ombudsmannen. Forsvarsministeren må ta

FHVO
Geir Arne Nordstrand

inn over seg den faktiske situasjonen og slutte med å rose hele situasjonen. Jeg er glad for at organisasjonene i stor grad bidrar til at vi får satt arbeidsmiljøet i fokus, sier FHVO Geir Arne Nordstrand i et telefonintervju med Offisersbladet.

Belastning og familietiltak

Forsvaret har skjev fordeling av arbeidsbelastning, sier oblt Grethe Moe Evensen i PØS i en samtale med Offisersbladet. Det er en stor utfordring i å finne en god balanse mellom oppgaver og den enkeltes behov for fritid og familieliv. Gjennom flere undersøkelser (medarbeider-samlivs- og helseundersøkelse), analyse av objektive indikatorer (OT, ØIA osv) og tilbakemeldinger fra alle kapitleiere er det identifisert 5 felles belastningsutfordringer i Forsvaret (uforutsigbarhet, fravær fra hjemmet, ubalanse mellom oppgaver og ressurser, uklare mål og omstillingstretthet). Utfra dette er det iverksatt en rekke tiltak for å redusere den negative belastningen, dette gjelder arbeidsgrupper som skal sikre at personellens helse ikke trues og utarbeidelse av retningslinjer til familiedirektivet, som beskriver praktisk gjennomføring av familietiltak som skal ha felles standard. Mangel på regelverk og hjemler, har på visse områder vært en bremsekloss for å gjennomføre god familiepolitikk, sier oblt Grethe Moe Evensen. Det gjennomføres sentralt Familieforum 6-7 mai hvor tema denne gang er belastningsutfordringer, erfaringer fra utlandet (USA), evaluering av Familiedirektivet og oppstart av arbeidsgruppen som skal utarbeide retningslinjer for familietiltak. Her er det rikelig anledning til å komme med innspill, noe vi sentralt ser har stor tyngde i forhold til å fronte saker som det er enighet om i dette forumet, eks utvidelsen av barnepassreiser.

Forsvarssjefens rusmiddeldirektiv på høring

Etter snart ¾ år har utvalget kommet så langt i arbeidet at utkast til direktiv m/veiledning skal sendes på høring. Det er hevet over tvil at direktivet er noe skjerpet og noen av innsigelsene BFO har hatt på vegne av de militære arbeidstakerorganisasjonene har vært:

- Direktivet bør omfatte alle og ikke ensidig fokusere på befal. Vi antar Forsvarssjefen vil

Generalkrigsadvokat Arne Willy Dahl og utvalgsleder Hilde M Kvile i midten.

benytte seg av sin instruksjonsmyndighet om han finner det nødvendig.

- Innføring av nye testregimer som ikke gjelder andre yrkesgrupper det er naturlig å sammenligne seg med, skal unngås - med mindre vi blir enige om noe annet. I direktivet foreslås hårprøver og utåndingsprøver mv.

- Ivaretagelse av personvernet for personellet er viktig ifh til en virksomhet som har mange forskjellige personellkategorier

Vi har anbefalt at direktivet sendes ut på høring, da viktigheten av forankring og medvirkning vil være en suksessfaktor ifh til å forvalte et direktiv, som vi opplever som positivt ifh til å ivareta personellet over tid.

Forsvarssjefens virksomhetsplan R&T nr 3

Denne gang var INI-prosjektet ett av to hovedtema – vi var innkalt til forhandlinger, men i dialog med arbeidsgiver ble møte omgjort til et informasjonsmøte. BFO har fra dag en, etterlyst det formelle hjemmelsgrunnlaget for å etablere organisasjonen, som i stor grad oppleves å være en duplisering av oppgavene til FK KKIS. Vi har også etterlyst budsjettmessig dekning og konsekvenser for andre ved en evt etablering. Enn så lenge, er behandlingen for andre eller tredje gang utsatt.

Framtidig RSF

På møte fikk vi informasjon om status i utredningsarbeidet mht overføring av RSF til største bruker/kapitleier. I denne sammenhengen etterlyste BFO evalueringsrapporten fra Haakonssvern, som skulle danne grunnlaget for en helhetlig rapport. Faktum er at etter at RSF Haakonssvern ble overført til GIS, har både årsverksrammen og budsjettrammen økt. Kort sagt vi går baklengs inn i framtiden. BFO har bedt om at gevinster synliggjøres før man

fatter en beslutning. I rapporten mener man at tilbakeføringen ikke vil være kostnadsdrivende. Litt rart for erfaringene fra Bergen viser noe annet.

Forsvarsbudsjettet for 2009

Nestleder BFO Eivind R Solberg i samtale med nyutnevnt Kommandør Svein Erik Bakke

Arbeidet med Forsvarsbudsjettet for 2009 startet opp allerede i månedsskifte januar/februar. Sentrale organisasjoner er blitt orientert om status i arbeidet fra dag 1. Informasjonen er gitt gjennom de rutinemessige møtene om FSJens virksomhetsplan. 22. april fikk vi en generell orientering fra de enkelte kapitleiere. 30. april vil vi motta informasjon som setter oss i stand til å avgi vår uttalelse i samsvar med reglene i Hovedavtalen. De enkelte organisasjoner merknader til Forsvarssjefens budsjettforslag følger saken til FD, som et eget vedlegg. Av budsjettmessige årsaker kan vi ikke referere fra disse møtene, men BFO vil likevel fremheve det samarbeidet og graden av åpenhet som informasjonen bærer preg av.

Kommandørkaptein Svein Erik Bakke, som var ansvarlig for fremleggelsen på vegne av Økonomi- og styringsstaben er blitt utnevnt til Kommandør i Sjøforsvaret og tiltrer ny stilling i PØS. BFO benytter anledningen til å gratulere den nye Kommandøren og takke for en betydelig innsats gjennom de siste 2 år. Han har bidratt i stor grad til at Hovedavtalen m/ Tilpasningsavtalen regler vedrørende budsjettbehandling er oppfylt.

Ny kommunikasjonsenhet etableres i FD 1. mai 2008

Partene i Forsvaret, Hovedtillitsvalgte i Forsvarsstab og Forsvarsdepartement var innkalt til et felles drøftings- og forhandlingsmøte 18 og 23 april vedrørende nedleggelse av FST/Presse og informasjonsavdeling og opprettelse av en felles kommunikasjonsenhet i Forsvarsdepartementet. Enheten får en

Leder BFO Didrik Coucheron i felles drøftingsmøte i FD og FST

kommunikasjonssjef, 3 underavdelinger (Enkelt sagt: Kontor: FSJ pressestøtte, Kontor for Strategisk utvikling og støtte og kontor for Forsvarsministerens pressestøtte). Nå skal dette være en integrert enhet som skal jobbe tett sammen.

BFO hevdet at ved etableringen av en felles kommunikasjonsenhet i FD vil FSJen få svekket troverdighet. Videre oppstår det

umiddelbart en lojalitetskonflikt for dedikert talsperson for FSJ, og han vil få svekket sin selvstendige rolle. Dette er BFO sterkt i mot og krevde dette inntatt i referater og protokoll.

Med ovenstående som utgangspunkt ble partene, på begge nivå, enige om nedleggelsen av enheten i FST og opprettelsen i FD var en politisk beslutning og følgelig ble møte gjennomført som delte drøftingsmøter (FST og FD) med felles deltakelse. Vi ble enige om hovedoppgavene for ny kommunikasjonsenhet i FD, herunder fordeling av stillinger på hovedbolker, stillingsbeskrivelser for militært personell og innplasseringsløpet. Ifm etableringen i FD er det fattet beslutning om at det opprettes 2 oberststillinger som kommer i tillegg til dagens ramme. Den ene blir FSJens pressetalsperson, den andre blir leder for kontoret som har ansvar for strategisk utvikling og støtte, i tillegg til å være nestkommanderende i Kommunikasjonsenheten.

Medbestemmelsesutvalget i YS 7. april var det møte i medbestemmelsesutvalget i YS. Denne gang var tema Retningslinjer for omstillingen i Staten, herunder den statlige omstillingsavtalen. Hovedtema var kapittel 5, som omhandler juridiske forhold mht innplassering i stilling. Retningslinjene antas å bli ferdige i løpet av året og her vil nok mange i Forsvaret finne mye interessant lesestoff ifh til det å kunne ivareta medlemmene.

Vi benytter anledningen til å ønske dere alle en riktig god 17. mai

 ragnar.dahl@bfo.no

Klipp ut og send inn! Porto er betalt.

MILITÆR HISTORIE Nytt norsk tidsskrift om militære hendelser og historiske slag. Fyll ut og bestill abonnement nå. Mer info på www.mht.no

MILITÆR HISTORIE

Nytt tidsskrift om militærhistorie

Kampanjepris for BFO-medlemmer

Mer info: www.mht.no

Tidsskriftet **Militærhistorie** utgis i 6 utgaver pr. år. Her kan du bestille de neste 6 utgavene. Fyll ut, og send inn. Porto er betalt. Abonnementet er løpende, og fornyes automatisk.

Kryss av det du ønsker og send inn. Porto er betalt.

☐ **Ja, jeg bestiller abonnement på Militærhistorie**
 Abonnementpris for BFO-medlemmer: neste 6 utgaver kr. 370,-
 Abonnementet starter fra neste utgave (nr. 2-2008)
 (Du kan også bestille abonnementet på www.mht.no. Send det BFO-nummer i kommentarfeltet, så får du kampanjeprisen på 370,- i stedet for 449,-.)

☐ **Ja, send meg første utgave av Militærhistorie**
 Første utgave kom i salg 15. april 2008. Pris kr. 84,-

Navn: _____
 Adresse: _____
 Postkode: _____
 Telefon: _____
 E-post: _____

BFO-medlemnummer: _____

Sendes til: _____

Ares Forlag A.S.
 Svarsending 6870
 0095 Oslo

Abonnementspris for BFO-medlemmer: neste 6 utgaver er kr. 370,- (vett. 449,-)

Militærhistorie utgis av Ares Forlag A.S. postboks 54, 3139 Skillestad
 E-post: post@mh.no, webside: www.mht.no

ARES FORLAG A.S.

Kongressinformasjon april 2008

Forberedelser:

Saker som skal behandles og vedtas på kongressen fremgår av BFO vedtekter. Delegatene oppfordres til å informere alle BFO medlemmer om de vedtak kongressen skal fatte.

Følgende skjer fra den 3. juni til den 4. juni tentativt kl 1130.

- hovedstyret gjennomfører møte
- kongressdelegasjonene gjennomfører kongressforberedende samlinger (etter regionenes egne bestemmelser)
- frittstående delegater (BESO, KAFO og utland) gjennomfører egne forberedelser (interne forberedelser eller sammen med de andre regionene etter avtale)

Deltagelse:

Delegatene til kongressen forutsettes å delta på hele kongressen. Permisjon eller fritak fra deltagele på deler av kongressen

fra kongressen vil for kongressens del være meget uheldig. Hvis delegatene ser at dette vil kunne være en konsekvens oppfordres det til at nye delegater kan oppnevnes.

Kongressmappe:

Kongressmappen vil bli distribuert til den enkelte deltaker elektronisk innen utgangen av april. Den enkelte delegat og øvrige deltakere må skrive ut og medbringe dette til kongressen. Det vil være lagt ut ringpermer på den enkeltes plass i kongressalen.

Administrativt:

Det er bestilt forpleining og overnatting til delegater og deltagere fra den 3. juni til den 6. juni. Første måltid er lunsj på Hotell Opera fra kl 11.30 den 3. juni. Oppmøtetidspunkt og reise etter den enkelte regions egne bestemmelser. Siste

måltid er lunsj den 6. juni kl 11.30. Avvik med hensyn til måltider og overnatting meldes direkte til RSL eller OTV i regionen, slik at vi unngår unødige kostnader. Region Nord gjennomfører RSM på hotell Opera fra den 2. juni etter egne bestemmelser.

Valg:

Valgkomiteen vil på et nærmere angitt tidspunkt presentere sin innstilling. Det er fortsatt mulig å melde inn kandidater til hovedstyret og til ledervervene i BFO. Dette meldes direkte til valgkomiteen.

Informasjon.

Følg med på bfo.no for ytterligere informasjon.

Lars Omberg

Kompetanseutvikler/koordineringsansvarlig
BFO 7. ordinære kongress

Valgkomiteens grundige arbeid og forberedelser

BFOs Valgkomitee, som i god tid før BFOs 7. ordinære kongress, vurderer og innstiller kandidater til så vel leder og nestleder i BFO, samt BFOs hovedstyre. Det er valgkomiteens innstilling som er grunnlaget for avstemmingen i kongressen.

Valgkomiteen konstituerte seg på møtet den 18. januar 2008, og har siden hatt regelmessige møter. Valgkomiteen har dessuten deltatt på regionsmøter i de forskjellige regionene, for å danne seg et best mulig grunnlag for sine vurderinger og til slutt innstilling til kongressen.

Offisersbladet møtte den bredt sammensatte komiteen på Gardermoen, der de hadde møte samtidig med et planlagt hovedstyremøte. Dette fordi valgkomiteen har valgt å ha personlige samtaler med nåværende medlemmer av Hovedstyret, og flere ansatte i BFOs sekretariat for å danne det beste grunnlaget for innstillingen.

Lederen av valgkomiteen Laila Kvammen Lie, kunne fortelle Offisersbladet at de har mottatt mange forslag på kandidater til

de forskjellige verv/stillinger, men at det dessverre er for få kvinnelige kandidater som er foreslått. Vurderingen er mange når man skal innstille kandidater til for eksempel

BFOs Hovedstyre. Vi må blant annet se på alderssammensetting, gradsnivå, forsvarsgren, kjønn, faglig bakgrunn og geografisk plassering, sa Lie.

Valgkomiteen kunne fortelle Offisersbladet at deres arbeid har vært preget av positive tilbakemeldinger fra de som har vært kontaktet, og at prosessen har vært både krevende og lærerik. Komiteen skal ha ferdig sin innstilling til vervene som leder og nestleder BFO, Hovedstyret m/vara, samt ny valgkomitee, i god tid før Kongressen som avholdes på Thon hotell Opera i Oslo fra 4-6 juni. Offisersbladet ønsker valgkomiteen lykke til videre med den viktige og svært grundige jobben de snart skal slutføre.

Einar Holst Clausen

I et alt for lite møterom på Gardermoen Airport hotell møtte Offisersbladet Valgkomiteen. Fra venstre: Morten Rosenlund, Laila Kvammen Lie (leder), Jan Tore Setvik, Runar Gjerald og Inge Lykseth (Tor Hugo Bauge var ikke tilstede når bildet ble tatt).

Region Vest snart klar for kongress

Hvert tredje år er det som kjent kongress i BFO, og frem mot sommeren er det stadig mer og mer fokus på den kommende kongressen. Region Vest avholdt i begynnelsen av april et todagers møte på Kjevik hvor BFOs 7. ordinære kongress og Stortingsproposisjon 48 (2007 – 2008) ble viet stor oppmerksomhet.

Siden møtet ble avholdt kort tid etter offentliggjøringen av den nye langtidsproposisjonen for Forsvaret, var det naturlig nok en del diskusjon i regionen som huser HV-07, Sola, FOHK og Madla, som alle er blant de røde merkene på statsrådets kart. Regionstyret var av den klare oppfatning at det ikke alle de foreslåtte tiltakene er verken hensiktsmessige, gjennomførbare eller akseptable, og regionstyret vil nok også i tiden fremover følge nøye med utviklingen i behandlingen av regjeringens forslag.

Blant de sakene som naturlig nok hører kongressen til og andre saker av regional

karakter, var det også tid til en avstikker fra Kjevik og inn til Agder Politidistrikts hovedkvarter. Inne på politikammeret ble vi tatt godt i mot av Trond Berntsen, som tidligere har vært mange år i Hæren før han takket ja til en avgangspakke og begynte som administrasjonssjef i politidistriktet. Berntsen ga oss en grundig orientering om politiets noe friere måte å organisere seg virksomheten og driften av de sørlandske politistasjoner. For en samling tillitsvalgte på regionalt nivå i Forsvaret som har sitt tariffmessige lokale nivå i Forsvarsstaben, lød politiets muligheter svært forlokkende. Det var tidvis nesten ikke til å tro at vi alle er underlagt den samme hovedtariffavtalen i Staten.

Regionstyremøtets sosiale høydepunkt var utvilsomt middagen hjemme hos lokalforeningslederen ved BFO Kristiansand, Børre Jakobsen, som viste frem sitt store talent på kjøkkenet. Under middagen fløt praten lett, og mang en gammel historie ble utvekslet rundt bordet.

OK Rolf J. Ledal,
OTV Vestlandet

BFO 2008
BEFALETS FELLE ORGANISASJON
OSLO

Regionstyreleder Ove Brakstad takker tidligere offiser og nåværende administrasjonssjef i Agder Politidistrikt, Trond Berntsen, for sin gode orientering om politiets måte å organisere driften på.

Stort BFO medlemsmøte på Jåtta

BFO Rogaland gjennomførte et meget vellykket medlemsmøte på FOHK den 26. mars. Hele 40 medlemmer hadde til tross for en hektisk hverdag, satt av to timer for å få en oppdatering fra forhandlingsleder BFO Ragnar Dahl, i tillegg til en rekke lokale saker. Offisersbladet var også tilstede i Stavanger.

Regionsstyreleder BFO Vest, Pia Fjærli orienterte de fremmøtte om prosessen rundt Langtidsmeldingen for Forsvaret, og det opprettede ORGFORUM som blant annet arbeider med den kommende flyttingen fra Jåtta til Reitan. BFO Rogaland krever at en del forutsetninger skal oppfylles før, under og etter flytteprosessen. Disse er blant andre:

- at det i alle faser av flyttingen, alltid skal være et operativt FOHK

- at FOLs oppgaveportefølge videreføres uendret
- at alle arbeidsplasser er forfestede og klare før innflytting på Reitan
- at NSMs krav er styrende
- at Hoved- og Tilleggsavtaler følges
- at flytteprosessen får de nødvendige økonomiske ressurser
- at det gjennomføres en OU-prosess

Videre ga Pia Fjærli en orientering om hva regionen har gjort i den siste perioden, i tillegg til spørsmål og debatt rundt lokale utfordringer rundt ATM, personellbehandling, parkeringsproblemer, bespisning, spørreundersøkelse osv. Engasjementet var helt klart til stede blant de fremmøtte medlemmene!

Ragnar Dahl klarte i løpet sine tildelte 60 minutter, å gi de fremmøtte BFO medlemmer, en fyldig orientering om hvilke saker BFOs ledelse og forhandlingsledere har jobbet intenst med de siste måneder. Han fortalte om alt fra det

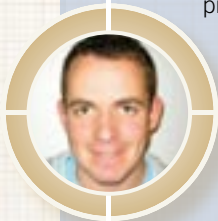
krevenne arbeidet med FSJs virksomhetsplan inklusive den nye flyavtalen med Norwegian, nytt uniformsreglement for Sjøforsvaret, FSJs nye rusmiddeldirektiv, evalueringen av FLO, forsvarsbudsjettet 2008, arbeidsplans- problematikk, pensjonsspørsmål, arbeidstidsbestemmelser, og sist men ikke minst, status for arbeidet i FHAMU (Forsvarets Hovedarbeidsmiljøutvalg). I tillegg har BFO etter lang tid i rettsapparatet, vunnet frem i en rekke rettsaker, som BFO har kjørt på vegne av sine medlemmer.

BFO Rogaland konkluderte med at dette møtet var meget vellykket, og at det ville bli hyppigere møter i tiden fremover, mye på grunn av den usikre tiden de ansatte nå går inn i.

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

KAFO i Berlin

Vårkonferansen 08 har i år vært i Berlin. Tiden har vært preget av diskusjoner omkring til dels alvorlige temaer. Vi tok for oss hva det faktisk innebærer å være offiser og derigjennom hva krigsskoleutdannelsen bør inneholde og hva som bør vektlegges. KAFO brukte et bredt utvalg av dokumenter underveis som utgangspunkt for diskusjon. Meningene om hva det innebærer å være offiser er mangfoldige, og nyansene mange. Det er interessant å diskutere disse på mange måter fundamentale spørsmål. Når spennet på deltagerne; både i alder, grentilhørighet, og militær erfaring i tillegg er stort, så er forutsetningene lagt til rette for en god meningsutveksling.

Jeg vil berømme årets deltagere for å utvise mot knyttet til å dele egne verdier og ytringer omkring hva de mener om offisersprofesjonen. Det er ikke alltid at det som er det politiske riktige å si, er det som er den enkeltes egentlige mening. Årets deltagere har i så måte vært ærlige og gitt av seg selv.

Etter diskusjonene og en presentasjon av str.prp. nr 48 ble det naturlig og riktig å rette et skriv til Forsvarets skolesenter og Forsvarsstaben, der vi vektlegger viktigheten av å beholde krigsskolene som en militær profesjonsutdanning. Det kom frem fra alle tre krigsskoler at man hadde sett en tendring til at utdannelsen har blitt mer sivil utformet iht. høyskoleakkrediteringen. Dette er på mange måter en positiv utvikling, kvalitetsmessig, men vi vil presisere at denne dreining ikke må gå på bekostning av profesjonsutdannelsen. Det er interessant og oppsiktsvekkende at en samlet konferanse står bak et slikt skriv og dermed ytring, uavhengig av grentilhørighet. Jeg tror at dette vil være et verdifullt innspill også for vår militære ledelse, da det representerer en bred gruppe unge fremtidige yrkesoffiserer.

Avslutningsvis vil jeg på vegne av landsstyret rette en stor takk til BFO-sekretariat. Rune, Lars Kristian, Kristian og til slutt, men ikke minst Rolf Ledal for det arbeidet som både ble gjort i forkant og underveis. Det betyr mye for oss det arbeidet dere gjør. Spesielt vil jeg trekke fram Rolfs planverk, med en detaljgrad som overgår de fleste planer. Når disse planene i tillegg fungerte som et sveitsisk urverk, er det rett og slett imponerende.

Tomas Bakke
Leder KAFO

Eksamensstund har tørr munn

Vi går en varmere tid i møte. Ermer blir bretta opp, ullundertøy blir liggende pent bretta i skapet. Sola står tidligere opp om morgenen, og gjør det forhåpentligvis litt enklere å stå opp. Sola går også seinere ned om kvelden, så det er nok lys til at man kan pugge krav til ildstilling og fyringsvaktens plikter mens man springer seg en siste desperate intervall på kveldstid før eksamen.

For oss befarselever er det ingen spøk at vi (forhåpentligvis) snart er sersjanter. Det å gå fra en elevtilværelse der du er omringa av menneskebarn som har samme mål som deg, til å bli et selvstendig befall der du skal lede og instruere andre, vil nok for mange bli en stor overgang. Messa lager ikke lenger gratis mat til deg, togturen blir igjen like dyr som fly, og du må faktisk betale for kvisthaugen av et krypinn du leier i umiddelbar nærhet av byens flyplass.

Men med tre vinkler på skuldra og 230.000 i grunnlønn, er nok dette et akseptabelt faktum for de fleste. Selve praksisåret i befalsutdanninga er nær, men allikevel er det en del prosjekter som gjenstår. Eksamen i alle tenkelige og utenkelige fag, utrydding og vasking av kasernene, mønstring... Mestringsøvelse. Vi har fortsatt en del oppdrag som bør løses på en meget tilfredsstillende måte, før vi kan kalle oss sersjanter.

Allikevel, selv om det virker aldri så lenge til, så liker jeg å si til meg selv i ny og ned: "Det blir alltid fredag, uansett hvor sakte tida går". Jeg ser nå på ukeplanene som gjelder for Heimvernets Befalskole (BS Innsats) fram til uteksaminering, at mai blir en måned som virkelig krever evnen til å skape tillitt, håndtere usikkerhet og vise omsorg for andre. Med sju eksamener og mestringsøvelsen i slutten av mai som en herlig avslutning på sirkuset, skal nok befarselevene få litt å bryne seg på. Slik er det nok for de fleste befarselever i landet vårt nå. Jeg vil med dette benytte muligheten til å ønske dere alle lykke til på alle eksamener, og til lykke i praksisperioden deres. Måtte enhver befalingsselev bli en befalingsmann- eller kvinne.

Det virker helt sjanseløst lenge til, men det blir alltid fredag. Faktisk hver eneste uke.

Per Øyvind Stranna Tvetene
Nestleder BESO

Benytt medlemsfordelen din!

Årlig rabatt

Som medlem i BFO får du en årlig rabatt på mobilabonnementet ditt. Beløpet varierer med abonnementsstype.

÷540,-

ActiveTalk

Månedspris	129,-
Minuttpris	0,89
SMS	0,69
MMS	1,99

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,59

NetCom ActiveTalk
kr 540,- i årlig rabatt
- for deg som ringer mye.

÷270,-

YoungTalk

Månedspris	0,-*
Minuttpris	1,49
SMS	0,69
MMS	1,99

• Inkluderer 30 SMS per måned
• Inkluderer 10 MMS per måned
• Betal 200 kr per mnd og ring for hele beløpet

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom YoungTalk
kr 270,- i årlig rabatt
- for deg som ønsker kontroll.

÷200,-

SmartTalk

Månedspris	0,-
Minuttpris	0,54
SMS	0,59
MMS	1,99

• Abonnementet forutsetter eFaktura

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom SmartTalk
kr 200,- i årlig rabatt
- alltid vår billigste minuttpris.

Hvis du velger å binde deg for 12 måneder så kan du i tillegg velge mellom en rabattert telefon eller ringetid. Med ringetid får du opptil kr 1200,- i avslag på telefonregningen i tillegg til den årlige rabatten. BFO-medlemmer har alltid fri etablering. For flere gode tilbud og bestilling, gå inn på bfo.netcom.no eller ring 984 49 900. Gjelder også deg som allerede er NetCom kunde.

NetCom Trådløs Familie

Nå koster det **INGENTING** verken å ringe, sende SMS eller MMS til hverandre.

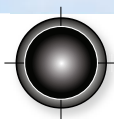
Ring familiemedlemmene i hele Norge uten at det koster noe. En NetCom Trådløs Familie kan ha inntil 6 medlemmer. Alle NetCom Trådløs Familie medlemmene kan benytte seg av BFOs avtale med NetCom.

PÅ GRENSEN

Femten år har gått siden den kalde krigen, men grensen til vår store nabo i øst voktes minst like grundig som før.

Av Nils Gjerstad

KIRKENES: - Vi er et av få militære avdelinger som ikke har fått færre arbeidsoppgavene de siste årene, i forbindelse med nedkuttingen i Forsvaret, sier kaptein Stian Sørensen, sjef for Grensekompaniet.

Det er snøfull dag oppe i Kirkenes. Vanligvis er det bikkjekaldt på denne tiden av året i Forsvarets ytterste utpost mot nord-øst, men årets vinter er mild, og grade-stokken viser ikke mer enn femten minusgrader.

- I forbindelse med Schengen-avtalen fra 2001 har våre oppgaver faktisk blitt enda mer omfattende, forteller Sørensen,

da jeg møter ham inne på hans kontor. I bakgrunnen henger GSV-vimpelen.

- Vår største utfordring er i forhold til Grense-avtalen, og gjelder for turister som ikke er kjent med de spesielle bestemmelsene som gjelder for grensen. Deriblant er ulovlig fiske i Grense Jakobselv og Pasvikelva konkrete eksempler på slike utfordringer.

- Utfordringen er stor fordi det er et stort område som skal overvåkes, ikke fordi det er mange som prøver seg, understreker Sørensen.

- Vi har ikke problemer med at folk forsøker å komme seg fra Norge til Russland på ulovlig vis.

- Men det skjer av og til at noen prøver å komme fra Russland til Norge, og da gjerne som innbygger av et tredje land.

- Siste eksempel på noen som prøvde å emigrere ulovlig var høsten 2005, med to separate hendelser med en mann fra Tadjikistan og en mann fra Marokko som forsøkte å ta seg inn i Norge fra Russland. Som regel blir nemlig disse folkene grepet allerede på russisk side.

Grensejegernes stasjoner ligger spredt med passelig avstand langs hele grenselinjen. Elvenes er den største, og knappe ti minutters biltur fra GSV garnison i Kirkenes. Offisersbladet får en god mottakelse på Elvenes. Det er ikke ofte de får besøk utenfra og de tar mer enn gjerne en prat med en utsendt journalist. - Å være grensejeger er en meningsfull tjeneste, som også har sivil betydning, er de menige soldatene vi snakker unisont enige om.

Snøscooteren er et raskt og nødvendig hjelpemiddel for grensejegerne.

Gutta er stolte over sine avdelingsmerker.

Grensevaktkompanisjef kaptein Stian Sørensen.

Grensetjeneste kan også bestå av lange og kalde netter.

- Å få ta lappen på snøscooter var det mest interessante for min del, mener en humørfyllt soldat fra Kristiansand. - Kanskje kan jeg imponere damene med det i det sivile etter tjenesten, hehe!

Opplæringen som grensejeger innebærer et halvt år med forberedelser, avklaring av oppgaver, fysisk forstring, en øvelse som heter "jeger".

Først når de kommer på grensa, får de opplæring i grunnleggende russiske gloser, som "Holdt!", "Hvem der?" og "Dette er den norske grensevaktten."

- Det var en tøff øvelse vi var på! Å slakte reinsdyr og spise kjøttet ute er vel det som sitter mest igjen, erindrer en av soldatene, som også er glad for at han har

fått såpass mye innblikk i overlevelses-taktikk.

For å komme til en av de mest fjerntliggende grensestasjonene må vi kjøre i en time med snøscooter østover. På denne tiden av året er veiene vinterstengte og snøscooter er raskest kommunikasjonsmiddel til utpostene. I tillegg går det beltevogn som frakter proviant til utpostene. Valget mellom å sitte på med kjapp snøscooter eller å sitte inn i en beltevogn er enkelt. Turen på snøscooter er dessuten en flott naturopplevelse, med tid til å nyte synet av lange vidder og fine små innsjøer langs veiene. Noen få steder står det også oppført hytter, som lokale ferier i.

På Korpjell får scooterfører Tandberg og den utsendte journalisten nok en god mottak-

else av hyggelige grensejegere. Korpjell er blant de nyere oppførte bygningene, og fortoner seg som et varmt og trivelig hjem i vinterødet. I vaktårnet sitter soldater på vakt og observerer den minste bevegelse på den Russiske siden.

- Sorry, sier fenrik Tandberg, - Ifølge reglementet er det ikke lov for andre enn sikkerhetsklarete folk å avlegge et besøk der, - Det er nemlig graderte opplysninger hva de har av optisk utstyr.

Avslaget oppveies av en varm velkomst inne i huset, hvor fersk middag laget av serviceinnstilte grensejegere, venter. Ingen skal kunne si at mottakelsen til grensens voktere er kjøl!

Intervju med sjef vernepliktsverket –

BRIGADER JOHN

Vernepliktsverket (VPV) har ansvaret for felles vernepliktsforvaltning. Det vil si sesjon, fordeling, og innkalling til førstegangstjeneste og repetisjonstjeneste, rulleføring, mobilisering - kort sagt alt som har med verneplikt å gjøre. Brigader John Einar Hynaas begynte i stillingen som sjef Vernepliktsverket for ett år siden. Han har vyer og ideer som Forsvaret har behov for, i en tid der konkurransen om ungdommen blir stadig vanskeligere. Offisersbladet møtte brigaderen og her er et utdrag av samtalen.

Av forhandlingsleder Ragnar Dahl

Hva opptar deg som sjef Vernepliktsverket akkurat nå?

- Det er mange saker: Flere jenter til førstegangstjeneste, bedre rekruttering til Forsvaret, bedre utnyttelse av lærlingordningen, få på plass ny sesjonsordning, redusere det store frafallet i vinterkontingentene og under førstegangstjenesten generelt, utvikle kommunikasjonen med den enkelte via MinSide/ Norge.no. Noe av dette skal på plass i 2008, men mange av disse sakene ligger noe fram i tid. Det gjelder å jobbe målrettet og sikre nødvendig forankring og medeierskap i hele Forsvaret underveis. Resultatet vil bli en mer effektiv og helhetlig vernepliktsforvaltning, sier Hynaas.

Du har vært sjef et drøyt år og har oppnådd mange resultater. Mye har skjedd hvordan "angrep" du utfordringene i startfasen? Han lener seg tilbake og avgir et svar, som sier mye om lederen Hynaas.

- Først vil jeg understreke at det som er oppnådd dette året, ikke er min fortjeneste alene, men resultatet av samarbeid og dyktige

EINAR HYNAAAS

medarbeidere. Jeg ønsket å bli kjent med VPV fra innsiden, slik at jeg ble trygg på mine medarbeidere og de ble trygge på meg. Viktig var det også å bli oppdatert på status og utfordringer innenfor VPVs portefølje slik at jeg kunne formulere de riktige budskap på de forskjellige arenaer i Forsvaret - ikke minst inn mot sjefsnivåene. Jeg ønsket herunder å besøke VPVs regionale enheter som gjennomfører sesjon, skolebesøk/ rekrutteringsaktiviteter og Lærlingkoordinatorene. Deretter var det viktig for meg å etablere nettverk. Det vil si å definere hvilke institusjoner og spesielt personer som er VPVs viktigste samarbeidspartnere, og møte dem.

Har du laget en strategi for å synliggjøre VPV og har du eventuelt sett noen resultater av dette?

- Gjennom en rekke artikler i media og deltakelse på viktige fora er VPV blitt mer synlig. Dette er viktig både i og utenfor Forsvaret. Jeg vil også at vi skal ha innlegg/ artikkel i hvert nummer av "F". Hensikten er å synliggjøre alt det VPV faktisk gjør og dermed vekke interesse og skape diskusjon. Forsvarets rekrutteringsforum har fått nødvendig autoritet ved at stabssjefene i grenene/ HV/ FLO deltar og forplikter sin organisasjon. Det styrker også autoriteten at FSJ selv deltar. Rekrutteringsforum skal ha en interessant agenda hvor aktørene vil ønske å være med for å påvirke og for å ivareta sine strategiske interesser. Forsvarets rekrutteringsplan for 2008 er et konkret resultat av dette. Samlet og koordinert innsats vil tjene Forsvaret best, men det krever personell og økonomi, som vi tar gjennom styringsdialogen.

Vi skal ha flere kvinner inn i Forsvaret, når vi målsettingen for 2008?

- Forberedelsene for økt kvinneandel til førstegangstjenesten kom et langt skritt videre i 2007. Vi vet ikke i skrivende stund hvor mange som faktisk vil møte fra juli 2008 og utover, men prognosene ligger an til ca 15 %, som også er målsettingen.

Andre ting du vil nevne, når du først har anledningen?

Han tar koppen, tenker seg litt om og svarer:

Sesjonering

- VPV har jobbet mye med forbedring av

sesjon i 2007. Vi starter nå, i mindre skala, å direktefordele 1990-kullet på sesjon. I første omgang dreier det seg kun om kritiske kategorier vi vet vi har for lite av og personell som ønsker seg inn på vinteren. Det er dermed ingen risiko for at bedre kvalifiserte som sesjoneres sent på året blir avvist fordi behovet allerede er dekket.

Hittil har de utskrivningspliktige selv måttet kjøpe mat på sesjonsdagen eller, som det står, "medbringe matpakke". Det er det svært få som gjør. Vi har tatt initiativ til å fjerne denne gamle regelen og VPV vil fra 2008 sørge for mat til alle. En annen gammel regel vi har tatt initiativ for å fjerne, er egenandelen på kr 10 for reisen til/fra sesjonsstedet. Den bortfaller også i år.

MinSide

- Våren 2007 åpnet vi Forsvarets interesseregister for internasjonal tjeneste på MinSide under portalen Norge.no. Det har hittil vært en suksess selv uten mye markedsføring. Over 2000 har allerede registrert seg. Jeg vil også nevne at VPVs arbeid her blir holdt fram som eksempel for andre etater i staten, av Fornyings- og administrasjonsdepartementet som har ansvaret for Norge.no. Vi har også gitt de utskrivningspliktige mulighet til å svare på "Varsel om innrulling" og "Varsel om sesjon" via MinSide. Som et pilotprosjekt, har vi pålagt 1990-kullet fra Hedmark og Oppland å besvare "Innkalling til sesjon" via MinSide.

Forsvaret utfordres daglig, hvilke utfordringer ser du for 2008 når det gjelder VPV?

Han smiler og lister opp tiltak i prioritert rekkefølge.

- Å nå målet om flere kvinner til førstegangstjeneste. Førsteintrykket er viktig. Avdelinger og fartøyer som skal ta imot jentene til sommeren må derfor planlegge dette nøye. Det dreier seg om i fellesskap å gå igjennom hvilke utfordringer man lokalt vil få og deretter bli enige om en plan for å møte disse. Deretter må planen kommuniseres til de som vil bli involvert. Like viktig som førsteintrykket er selvsagt å beholde jentene slik at de gjennomfører hele førstegangstjenesten og at vi deretter klarer å rekruttere mange av dem til videre tjeneste eller utdanning i Forsvaret. Kun gjennom en målrettet satsning vil vi oppnå dette. Sjefenes holdninger og krav til

sine undergitte vil være avgjørende. "Jenter som kommer og jenter som blir" bør være refrenget!

Jeg vil at Forum verneplikt skal få samme autoritet som Rekrutteringsforum. Det betyr at stabssjefene i grenene/HV/FLO inviteres på samme måte til å delta og ivareta sine interesser og forplikte sin organisasjon. Jeg vil også invitere Gl'ene én gang i året til Forum verneplikt. Hvis vi mener at personellet er Forsvarets viktigste ressurs og at førstegangstjenesten blir en stadig viktigere rekrutteringsarena til videre utdanning/ tjeneste, må sjefene få muligheten til å diskutere og beslutte de viktigste forhold, herunder prioritering. Ny sesjonsordning vil bli innført en gang i neste langtidsplanperiode. Men vi skal allerede i 2008 starte arbeidet med forberedelser. Prosjektet vil gå hånd i hånd med videreutvikling av MinSide hvor vi skal kommunisere med den enkelte både før og etter førstegangstjenesten.

Hvorfor bør befal og sivile søke jobb i Vernepliktsverket?

- Det ligger mange spennende oppgaver foran oss. Vi jobber på strategisk nivå for hele totalforsvaret og det er utfordrende for alle. VPV har i dag en bredt sammensatt personellstruktur. Blant de 157 medarbeiderne har vi over 50 sivile, offiserer fra alle forsvarsgrener og HV, folk i alle aldre og høy kvinneandel(44) sammenliknet med andre avdelinger i Forsvaret. Ovenstående betyr et godt og variert arbeidsmiljø. VPV- staben i det nyrestaurerte Ridehuset ved Mjøsas bredd på Hamar er et av Forsvarets fineste tjenestesteder. Vi har nærmest vårt eget slott med egen strandlinje!

- VPVs regionale enheter er lokalisert til byer med god infrastruktur; nye sesjonssentre i Harstad, i Trondheim og i Oslo og meget gode i Bergen, på Hamar og Kjevik. Offiserer på lt-kapt nivå som har gjennomført sin tjeneste ute ved avdeling og en periode i intops, har meget gode forutsetninger for å gi ungdommene riktig og god informasjon om tjenesten, herunder intops. Jeg ønsker offiserer med slik bakgrunn som seleksjons-offiserer ved våre regionale sesjonssentre. Og jeg mener det vil gi verdifull kompetanse for den videre tjeneste og karriere, avslutter Brigader John Einar Hynaas.

SADDAM-STATU BANEMANN I OSLO

Alle husker de historiske bildene fra Bagdad 9. april 2003 da amerikanske marinesoldater veltet kjempestatuen av Saddam Hussein til stor jubel fra tilskuerne. Men hvem ga ordren? Opp mot 700 norske offiserer fikk i vår møte oberst Bryan McCoy fra 3rd. US Marinebataljon som stod bak aksjonen. På dagen fem år etter nedrivingen entret han Krigsskolens gamle talerstol for å forelese om ledelse i krig.

Tekst og foto: Tor Husby

McCoy har en bit av statuen hjemme, pluss et fragment av et prosjektil på baksiden av låret, som håndfaste minner om da hans 3. marinebataljon var med på å rykke frem ca. 1.200 km fra Kuwait til Bagdad i løpet av 20 dager. Fremrykningen var en av historiens lengste og raskeste *blitzkrieg*-aksjoner. På de tre første døgnene under angrepet sov ingen i bataljonen. Etterpå var det få som fikk sove mer enn 4 timer i hver 24-timersperiode, som oftest bare små høneblunder om gangen. Forut for et angrep en tidlig morgenstund lengtet obersten bare etter å hvile hodet mot de skarpe stålkantene under radiosenderen og lukke øynene i noen få minutter.

-Og jeg stablet mange pumpa marine-soldater på beina og fikk dem til å fortsette. Under en rekke kritiske situasjoner måtte jeg også være geværmann i tillegg til å lede avdelingen, betror obersten.

6 drept

Bataljonen bestod av ca. 1.150 marine-soldater, 165 kjøretøyer, inklusiv 75 pansrede, deriblant 15 formidable "Tiger" tanks. Den var en del av 4th. Marine Regiment i 1. Marinedivisjon. Bataljonens egne tap i løpet av de tre uker var 6 mann.

Men hadde en iraksk granat ikke blitt stoppet av pansringen på hans *Amtrack* hadde både McCoy og ca. 40 andre marinesoldater endt sine dager på slagmarken. I april og mai 2004 vendte marineregimentet tilbake, med mange av de samme mannskaper, og deltok i det første slaget om kontrollen over Fallujah vest for Bagdad. Der mistet han fire mann.

Han er åpen på at han tok mange motstanderes liv under de forskjellige trefninger som 3. marinebataljon havnet i. Men de ligger ikke på samvittigheten, og vil heller aldri gjøre det. Han drepte ikke som individ, men som del av et team. Det er den avgjørende forskjellen. Egne tap ble redusert bl.a. som følge av keramikkplaten i beskyttelsesvestene som stoppet mange kuler. Tilfreds fremhever han at behandlingen og evakueringen av avdelingens og motstandernes sårete fra slagmarken virket nøyaktig som det skulle under den raske fremrykningen. Ikke noe er så demoraliserende som hvis man har et dårlig opplegg for slike ting, mente han.

Etter de nerveslitende opplevelsene skrev obersten "*The Passion of Command*" (Marine Corps Association, 2007), som nå inngår i undervisningen på Krigsskolen. Under oppholdet i Norge foreleste han for ca. 600 offiserer og underoffiserer om ledelse i kamp. Hans hovedbudskap er: Plasser deg i støvlene til en 18-årig marinesoldat som skal

i kamp for aller første gang. Da duger ingen ting unntatt trening, trening og atter trening av disiplin og militære basiskunnskaper. Strategi, taktikk og forsyningstjenesten er absurd enkelt i forhold til selve kamp-situasjonen, som bestemmes av virkningene av tretthet, sult, frykt, mangelen på søvn, været, ekstrem kaos, skyting, skriking ... *you name it*.

Viljestyrke!

-Har avdelingen øvd inn de riktige tingene tusen ganger, bygges viljestyrken opp og soldatene får større evne til å motstå sjokkene og redslene fra slagmarken. Da handler de automatisk og synker ned til sitt treningsnivå, er oberstens erfaring.

Oberst McCoy illustrerer dette med å vise til trefningen ved Al Kut 3. april 2003 der hans avdeling falt i bakhold av en stor irakisk styrke støttet av panservogner og tanks i godt forberedte stillinger. Etter en desperat 20 minutters kamp drev amerikanerne irakerne på flukt. Mens hauger av irakere lå igjen på slagmarken, mistet oberst McCoy EN mann. Seieren skyldtes **ikke** avansert teknologi. Smarte bomber og satellitt-etterretning spilte ingen rolle i trefningen. Overlegenheten til de amerikanske våpnene var heller ikke avgjørende. I nærkamp er fordeler som fancy optikk og dyrt kommunikasjonsutstyr null verdt.

ENS

Stålsatt

-Men hva som virkelig var avgjørende for utfallet var at marinesoldatene var grundig mentalt og fysisk forberedt. Dette ga oss både kampvilje og vilje til å vinne. Vi fikk ikke panikk, men fienden fikk det. Under det voldsomme presset fra bakholdsangrepet kom vår trening til sin rett og gjorde at vi automatisk gjorde de rette tingene som vi hadde øvd på – gang på gang. Mange av mine menn var gått ut av high school bare ett år tidligere. Men vi hadde stålsatt oss for kamp lenge før det første skudd ble løsnet, sier han til Offisersbladet.

Lederen har en like stor rolle for å sikre seieren. Han må elske sine menn, vinne deres hengivenhet, vie sitt liv til et livslangt studium av hvordan våpen fungerer og hvordan soldater oppfører seg i kamp. Han må også utvikle et stille indre raseri for at motstandernes mareritt skal gå i oppfyllelse.

Obersten tilhører den nye ledertypen i US Marine Corps som det lyttes til. I Norge holdt han 9 foredrag – på Terningmoen, Rena, TRADOK's ledergruppe og Gardn iklusive fem foredrag for de forskjellige kullene på Krigsskolen, opplyser ob.lit. Håkon Warø ved Krigsskolens avdeling for militært lederskap.

Oberst Bryan McCoy deltok i en av historiens raskeste fremrykninger fra Kuwait til Bagdad i mars-april 2003.

Trening og atter trening av soldatene og utvikling av gode lederegenskaper hos offiserene er den mest lovende blanding for ikke å bli slukt av krigens malstrøm, fremhever oberst Bryan McCoy.

BFOs områdetillitsvalgt utland i vesterled

BFOs satsing på medlemmer til tjeneste i utlandet fortsetter ufortrødent. I april gikk igjen turen til USA for å møte medlemmer der.

Forsvarsattacheen i Washington inviterte også i år tjenestemannsorganisasjonene til deltakelse under årets Washington-konferanse. Som nevnt de to foregående år, i lignende artikler i Offisersbladet, er Washingtonkonferansen en arena hvor Forsvarsattacheen i Washington inviterer norsk militært tjenestegjørende personell i USA til landets hovedstad.

BFO tar vare på sine

I forbindelse med konferansen sendte Forsvarsattacheen også i år invitasjon til de militære tjenestemannsorganisasjonene til å komme og informere om aktuelle saker hjemmefra. Da verken NOF eller KOL kunne stille, var det igjen BFO som representerte de militære organisasjonene.

Konferansen

Generalmajor Tom Henry Knutsen åpnet konferansen med å kommentere den store, og stadig økende deltakelsen til dette arrangementet. –For meg som Forsvarsattache ser jeg at denne konferansen har sin klare berettigelse og misjon som en plass for personell her i USA til å møtes, bli orientert om aktuelle saker hjemmefra, og ikke minst bygge relasjoner til andre i samme situasjon, innledet han.

Etter at den nye norske ambassadøren til USA, Wegger Chr Strømmen hadde holdt et glitrende foredrag hvor han kommenterte bla bilaterale forhold mellom våre to nasjoner, samt det forestående presidentvalget i USA, holdt Forsvarssjef Sverre Diesen orientering om bla Forsvarets kjøpekraft og LTPen.

Orientering hjemmefra

Fra grenstabene, FLO, FSS og PØS deltok

Debattpanelet med generaler og brigaderer.

viktige og kjente aktører hjemmefra med orientering innenfor sine respektive felter. Orienteringene ble avsluttet med en paneldebatt hvor deltakerne fikk nyttet anledning til Q&A (som det så fint heter "over there").

Det ble etter paneldebatten kommentert, til BFOs utsendte, av flere at de savnet å få stilt relevante spørsmål til sjef FSS, som ikke var til stede under denne seansen. Dermed gikk mange glipp av muligheten til å få stilt de spørsmål de hadde relatert til utdanning og innretningstanker i fremtiden.

Lite jippi-stemning

En av de ting man får anledning til ved å delta på disse konferansene er at man lett kan få folks reaksjoner på inntrykkene de sitter igjen med etter de orienteringene som blir gitt. En av årets deltakere kommenterte statusen hjemmefra, hvor utfordringene synes å stå i kø innenfor mange områder; - det er liksom ikke noen stor JIPPI-stemning de selger disse som orienterer hjemmefra. -Det synes å være langt mellom lyspunktene hjemme om dagen, sukket han oppgitt.

Utnevning til generalmajor

FSJ nyttet anledningen til høytidelig å utnevne en av konferansedeltakerne, Kjell Ove Orderud Skare til generalmajor i Hæren, en utnevning som ble gjort i Statsråd 26 okt i fjor.

BFO orienterte

Organisasjonen fikk også anledning til å adressere forsamlingen med små drypp fra den hjemlige arena, hvor bla de forestående forhandlinger av tariffavtaler, og Hovedtariffoppgjøret ble behørig kommentert av OTV Utland Per Iver

FSJ i Washington.

Nordset. Deltakerne ble også oppfordret til å gi innspill til saker de ønsket BFO skulle ta med seg i de forestående forhandlingene, noe som resulterte i gode og relevante innspill fra enkelte.

Diplomat-mottakelse

Tradisjonen tro inviterte FAW m hustru alle deltakerne hjem til seg for hyggelig samvær med alt til faget tilhørende herligheter i sitt flotte hjem i nærheten av Avenel golfbane i Potomac, Maryland.

Gode tilbakemeldinger

BFO får gode tilbakemeldinger på organisasjonens evne og vilje til å ta sine medlemmer ute på alvor, ved bla å delta på slike arrangementer. Invitasjonene er mange til å komme og besøke flere tjenestesteder hvor norsk militært personell tjenestegjør i USA. Så vil bare fremtiden vise hvor neste besøk vil havne. Har du forslag eller innspill ta kontakt med BFO OTV utland.

MILTÆR TRAINEE I NEW YORK??

Oberst Øyvind Dammen, militærrådgiver ved den norske FN-delegasjonen i New York fremmet ifm Washingtonkonferansen et spennende forslag som kan gi Forsvaret mer FN-relatert kompetanse.

Øyvind Dammen har lang og relevant tjenesteerfaring innenfor FN-relatert tjeneste som ballast i stillingen han i fjor overtok etter Geir Asbjørnsen. Forsvaret har gjennom flere år bekledd to militære stillinger ved FN-delegasjonen, som har gitt oss viktig kompetanse som man hjemme har trukket veksler på, innleder Dammen.

- Ved delegasjonens lokaler i 825 Third Avenue har den norske FN-delegasjonen en årrekke hatt åpning for praktikantstillinger. - Et praktikantopphold ved den norske FN-delegasjonen gir god innsikt i FN-systemet og Norges deltakelse i multilateralt samarbeid, forklarer Dammen. - De praktikantene vi har her er her i 3-4 måneder, har spennende oppgaver.

Arbidsoppgaver

Praktikantene deltar i delegasjonens løpende arbeid i forbindelse med FNs generalforsamling, inkludert planlegging og gjennomføring av besøk, og rapporteringsoppgaver. Praktikantene arbeider med både utviklings- og sikkerhetspolitiske saker, og får anledning til å følge forhandlingene i FNs generalforsamling og Sikkerhetsrådet på nært hold.

Tanker utenfor boksen

- Jeg tror vi må tenke nytt fortsetter obersten entusiastisk. Økt fokus på fremtidige FN-oppgaver vil kreve at vi har kompetanse innenfor "FN-systemet" poengterer Dammen. -Mitt forslag går i korthet ut på å utrede muligheten for å åpne for at kadetter ved krigsskolene skal kunne gis mulighet til en praktikantperiode på linje med det system UD har. Dette vil kunne gi yngre offiserer en unik sjanse til å tilegne seg viktig kunnskap.

KAFO responderer

-Dette høres ut som spennende tanker svarer Thomas Bakke pr sms fra KAFO vårkonferanse i Berlin på forslaget Dammen har fremmet, for BFOs utsendte under Washingtonkonferansen. -Vi vil forsøke å få Dammen til å orientere KAFO-styret under et av hans besøk til Norge, for å prate nærmere om dette for å vurdere videre pådriv, avslutter Bakke, fortsatt pr sms..

Se mulighetene, ikke begrensningene

-For meg som Military Adviser innenfor Peacekeeping Operations ser jeg klart dette som en arena for kompetanseheving som Forsvaret bør ha stor nytte av. -Jeg vil forsøke å selge inn dette forslaget bredt i Forsvaret i håp om at vi kan få til fungerende løsninger, avslutter han.

TAMPA FLORIDA

I forbindelse med BFOs besøk til USA ble OTV utland invitert til å besøke de 4 norske offiserene som tjenestegjør i TAMPA, Florida. Etter en lang og strevsom reise fra Gardermoen, via København, Washington DC, med spennende møter med TSA ankom BFOs lille delegasjon Tampa etter nærmere 24 timers reise, en seen kveld i april.

Its a small world after all

For ca 15 år siden var artikkelforfatteren, som på det tidspunkt tjenestegjorde i USA, på familietur til Orlando. Som en del av pliktløpet med unger og familiebesøk fra Norge inngikk også en tur til EPCOT-senteret. En av de tingene som ungene husker fra dette besøket var en båttur gjennom de forskjellige "verdensdelene" hvor alle dukkene som var utstilt sang sangen "it's a small world after all". Sangen ble gjentatt til det kjedsommelige, og festet seg i oss alle. Mitt neste besøk til Florida skulle vise seg å gjenkalle denne gamle sangen.

Fra norsk vinter til sol og sommer

Etter en kort natts søvn på hotellet våknet BFOs utsendte neste morgen til Floridas brennende sol, og etter en kort frokost var avtalen at vi skulle bli hentet av en av de norske offiserene for transport inn til MacDill Air Force Base for orientering og samtale med de norske som tjenestegjør der. En solbrun og blid oberstløytnant svingte til avtalt tid bilen opp foran hotellet og ønsket oss velkommen til Florida. Geir Kyte forklarte at han hadde familien med seg i bilen, da de hadde et ærend i leiren, og vi fikk således hilst på både hustru og to trivelige døtre. I bilen på vei inn til basen gikk praten om stort og smått, og av en eller annen grunn fant undertegnede det naturlig å fortelle hvor jeg bor her hjemme på berget. Til dette var responsen fra fruene at -ja det visste hun,

Per Iver og Arne Skjærpe.

hun hadde jo vært hjelpelærer i klassen til min sønn på skolen..... Javisst er det en liten verden når man må reise over Atlanteren for å bli kjent med "naboen".

Velkommen til koalisjonen

På det norske kontoret i koalisjonens lokaler på Fort McDill ble vi ønsket velkommen av brigader Arne Skjærpe som bød på kaffe og orientering om USCENCOM Command relationships. Koalisjonen skal ivareta nasjonale interesser, og fungere som et bindeledd hjem til respektive nasjoner. De nasjonale representantene rapporterer normalt daglig hjem til sine respektive Forsvarsdepartement og forsvarsledelse om aktuelle saker.

Til denne jobben har Norge 3 stabsoffiserer på oblt-nivå, samt brigaderen som tilleggs til å være SNR også pt fungerer som Chairman blant alle nasjonenes respektive SNR'er (ca 60 stk). – Jobben som Chairman er en ekstrajobb som krever en del arbeid og oppfølging, forklarer Skjærpe, men det gir Norge en unik mulighet til å sitte i en posisjon som åpner nye dører og muligheter for andre arenaer for relasjonsbygging og informasjonsutveksling, legger han til. – Som Chairman har jeg en vertskapsrolle for nye SNRer som ankommer, så jeg får et bredt kontaktnett, smiler brigaderen.

Kommunikasjon hjem

Ved tidligere besøk til USA har BFO fått innspill fra enkelte miljø som etterlyser muligheten for å kommunisere hjem på FisBasis. På bakgrunn av dette spør vi Skjærpe hvordan han opplever kommunikasjonslinjene hjem.

- Vi er heldige her nede som har infrastruktur som tilfredsstillende hjemlige krav om sikkerhet rundt FisBasis-maskiner. Så vi har vanlige FisBasis-maskiner her som gir all den tilgangen til relevante opplysninger, og kontakt med forsvarrets øvrige personell på vanlig mail, skryter brigaderen. – Jeg vil at dere skal skryte litt av den oppfølgingen vi her nede opplever å få fra FLO/IKT på kommunikasjonssiden, den er upåklagelig, poengterer han.

Med under møtet på det norske kontoret deltok også Trygve Buch og tidligere nevnte Geir Kyte, som begge snakker varmt og energisk om den spennende jobben de opplever å ha. – Vi har fast møtестruktur i løpet av en uke, hvoretter vi ofte rapporterer hjem aktuelle saker i forhold til norske interesseområder. – Eller så trives vi alle i den lille norske familien vi har, hvor vi er flinke til å pleie omgang med hverandre, og lager sosiale arenaer for liten og stor.

Rotasjonsmønster

- Norge har hatt tradisjon på å ha personell her i kun ett år, innleder Skjærpe på vårt spørsmål om rotasjonsmønster, - en ordning som etter min vurdering fungerer svært bra.

– Dette er en fin familiemisjon som gir unge offiserer en unik mulighet for kompetanse som er viktig for Norge å ha, og som hver enkelt kan få god bruk for ved hjemkomst, oppsummerer han.

– Jeg oppfordrer alle som ønsker faglige utfordringer i et spennende internasjonalt miljø om å søke stillinger her i Tampa, avslutter brigaderen, før han hastig må videre til stadig nye møter om utviklingen i Irak og Afghanistan.

BFO medlemsmøte Norfolk

OTV Utland hadde ifm sitt besøk til USA i april fått invitasjon fra BFO-medlemmene i Norfolk til å komme og oppdatere om aktuelle saker hjemmefra. Vi dro til Virginia, som ønsket velkommen med godt norsk vårvær, regn og pluss 8.

Arne Johnny Bjune, med hustru Signe var vertskap for BFOs lille delegasjon til Virginia, og sørget for upåklagelig service. For OTV Utland ble turen til Virginia en reise i amerikansk kultur, langt ut over det han tidligere hadde opplevd. –Ja når man er i Roma, så får man vel gjøre som romerne, var Per Iver Nordsets blide kommentar på alt nytt som ble servert og presentert.

Medlemsmøte ACT

Etter en noe våt opplevelse kvelden før, hvor BFO fikk gleden av å overvære en baseballkamp med "alt tilhørende" gikk turen dagen etter til ACT hvor det var innkalt til medlemsmøte. Noen av de som hadde tid og anledning dukket opp til kort orientering fra hjemlige problemstillinger, til Per Ivers informasjon om viktige TARIFFSAKER.

Møtet ble avsluttet med litt medlemspleie, hvor medbrakt profileringsutstyr fort tørket opp som dugg for sola.

Støtteelement

Ved tidligere besøk til Norfolk, og Washingtonkonferansen har medlemmer poengtert mangelen på et støtteelement for det norske militære personellet. –Her nede i Norfolk er det pt 21 norske befalingsmenn, poengterer oberst Nils Petter Granholt. –Det er derfor med glede vi ser frem til at Forsvaret nå endelig etablerer et støtteelement her i Virginia fra sommeren av. –Så får vi heller leve enda en stund til før vi får orden på dette med FisBasis-maskinene og tilgangen som vi har pukket på nå i flere år, poengterte en annen. – I og med at vi deler kontorlandskap med andre

nasjoner har dette med FisBasis vært et problem. –Men det arbeides nå med et nytt bygg hvor Norge skal få nye lokaler på 50 kvm, hvor vi håper vi får møtt de kravene NSM stiller til nødvendig sikkerhet avslutter Granholt.

Stig til USA

Det er et kjent BFO-menneske som har fått beordring til stillingen som leder for støtteelementet i Norfolk, nemlig personellsjefen i HV-01, Stig Frankrig. BFO ønsker han og familien alt godt for den spennende tiden som venter, i trygg forvisning om at et savn våre medlemmer spesielt i USA har hatt i forhold til diverse støtte, nå endelig ser ut å få en svært god ressurs/løsning.

På hjemmebesøk.

Granholt og gutta på møte.

Frittfall over Hamar.

På TV2-nyhetene 1. mai.

BFO flagget var på plass!

BFO-støttet norgesre i fallskjermhopping

Her er hele vinnerteamet. Forrest fra Venstre Odd Martin "Tigeren" (hopper), Madeleine (pakker), Ola (pakker), Berge (pakker). Bakerst fra venstre; Kristian (hopper), Rosemary (hoppfeltleder), Tore (pilot), Oddmar (pilot), Mikael Skyflyer Kristiansen (Rekordinnehaver), Leif Tanum (Rekordinnehaver), Henry (hoppfeltleder).

En svært blid rekordinnehaver! Med mye hjelp og støtte, god innsats og 22.000 kroner fattigere(flytid), så ble målet nådd.

kord

*Gutta på vei
inn i flyet.*

Den gamle norgesrekorden i antall fallskjermhopp i løpet av en dag, var på 40 hopp, og varsatt av Kjell Westby for 12 år siden. Dette ble en for stor utfordring for BFO-medlemmene kaptein Mikael Kristiansen(HV) og major Leif Tanum(VPL).

Slike norgesrekorder blir ofte svært kostbare på grunn av dyr flyleie, dessuten krever det nøye planlegging og et stort støtteapparat. Mikael og Leif søkte og fikk støtte fra BFO, for å gjennomføre sitt forsøk på ny norgesrekord, og de klarte det.

På flyplassen rett ved Hamar endte gutta opp med ny rekord, etter en svært stressa og slitsom dag. Teamet rundt dem var nok også glad når siste hoppet var gjennomført.

Mikael Kristiansen og Leif Tanum takker BFO for støtten, og Offisersbladet og BFO gratulerer med ny norgesrekord!

 Einar Holst Clausen

*Sikre på ny rekord, så
T-skjorter var trykket opp
i god tid!*

Jeg har
Norgesrekorden
i antall hopp
på en dag!

*Mikael passerte sitt
nummer 1000 på slutten
av dagen, så kjæresten
gratulerte og overleverte roser.*

POLITISKE

Av Bjørn Innset,
Forsker/Oberst, Institutt for forsvarsstudier

Militære muligheter

Forsvarssjef Sverre Diesen har sammen med sin svenske kollega Håkan Syrén presentert en norsk-svensk studie av mulighetene i utvidet militært samarbeid - *Gjensidig forsterkende forsvarsløsninger*. De fagmilitære konklusjonene er at det ligger store økonomiske og operative gevinster i å etablere større systemlikhet og tettere bilateralt samarbeid. Med svært stramme forsvarsbudsjetter og en betydelig kostnadsvekst, kan et nærmere militært samarbeid bidra til å sikre både svenske og norske myndigheter tilgang til mer relevante forsvarsstrukturer for fremtiden. Synergieffektene synes å øke jo mer integrert samarbeidet blir. Den økonomisk drevne mulighetsstudien blir nå utdypet. Samtidig utvides fokus ved at også finske offiserer deltar.

Nye politiske rammer

Mange av de sikkerhetspolitiske begrensningene som preget Norden under den kalde krigen er nå borte. Heller ikke på politisk nivå sees lenger de nordiske lands ulike alliansetilknytning som noe avgjørende hinder for tettere samarbeid om forsvarsspørsmål. Utenriksministrene i Norge, Sverige og Finland har således ved gjentatte møter gått inn for å forsterke det sikkerhetspolitiske samarbeidet på Nordkalotten. Den svenske og finske deltakelse i NATOs Partnerskap for fred og Norges medvirkning i den nordiske EU-stridsgruppen fremheves som positive bidrag for å bringe NATO og EU nærmere et strategisk partnerskap. Politisk fremstår en intensivering av det nordiske samarbeidet om internasjonale fredsoperasjoner som relativt uproblematisk, uavhengig av om disse foregår under en FN-, NATO- eller EU-paraply. Derimot gjenstår å fastsette ambisjonsnivået for forpliktende samarbeid om forsvarsoppgavene i våre nærområder.

Utenriksministrene Jonas Gahr Støre og Carl Bildt har sammen vært politiske pådrivere for et tettere bilateralt samarbeid mellom Norge og Sverige, for øvrig godt støttet av norske venstresosialister og våpenindustrien i Sverige. Et fortsatt uavklart kjernesporsmål er hvor langt det i fremtiden vil være mulig å strekke den forsvarspolitiske solidariteten mellom Natolandet Norge og et Sverige som formelt holder fast ved hevdvunnen alliansefrihet.

Svensk debatt

Det pågår en viss sikkerhetspolitisk omprøving i Sverige. Rapport etter omverdensanalysen i den tverrpolitiske försvarsberedningen ble lagt frem i desember 2007 og signaliserte at Sverige heretter ikke ville forholde seg passivt om en katastrofe eller et angrep skulle ramme et EU-land eller et annet nordisk land. På denne bakgrunn gikk utenriksminister Bildt langt i å antyde at Sverige i fremtiden vil kunne støtte Norge

Foto: Forsvarets Forum, Sverige

UTFORDRINGER

ved forsvarssamarbeid med Sverige

også militært. Sosialdemokratenes utenrikspolitiske talsmann, Urban Ahlin, har imidlertid vært klar på at dersom Norge blir utsatt for aggresjon fra Russland vil Sverige ikke gi militær bistand. Ahlin nevnte videre mottak av norske flyktninger i krigsårene 1940 til 1945 som eksempel på at Sverige heller ikke den gang forholdt seg passivt. At en fremstående representant for Sveriges største parti fortsatt velger å legge svensk nøytralitetspolitikk under andre verdenskrig til grunn, indikerer at den tradisjonelle alliansefriheten fortsatt er sterkt rotfestet i sentrale politiske miljø i Sverige.

Begrensede fellesløsninger

Etablering av felles militære kapasiteter vil kunne innsnevre begge lands nasjonale handlefrihet. Videreutvikling av forsvarspolitiske fellesløsninger bør ideelt sett bygge på brede og varige forventninger om at svensker og nordmenn i stor grad oppfatter sine sikkerhetsutfordringer som felles og er

villige til å stå skulder ved skulder også i nasjonale krisetider. For Norges del forutsetter håndhevelse av landets forpliktelser og interesser ved en fremtidig konfrontasjon i for eksempel nordområdene at norske myndigheter umiddelbart kan ha tilgang til relevante militære enheter. Både svenske og norske krav om formell autonomi medfører at i et bilateralt forsvarssamarbeid må begge land opprettholde separate operative kapasiteter som på selvstendig grunnlag kan gjennomføre nasjonale operasjoner. Følgelig er fellesløsninger primært avgrenset til militære støttefunksjoner. Når små fagmiljø, for eksempel innen satsingsområdet militær logistikk, inngår i tette bilaterale samarbeidsrelasjoner kan likevel evnen til å opptre fullt ut selvstendig gradvis forvitte.

Politiske avklaringer?

For snart seksti år siden brøt forhandlingene om et skandinavisk forsvarsforbund sammen som et resultat av politisk avstand mellom

Sverige og Norge. Stadig uavklarte sikkerhetspolitiske dilemmaer fra den gangen har ikke blokkert for de siste års utdyping av et avgrenset bilateralt militærsamarbeid som begynner å gi økonomisk og operativ synergi. Åpenbare militære resultater kan gi det pågående *bottom-up* samarbeidet en egen-tyngde som sikrer at dynamikken overlever både skifte av svensk utenriksminister og Norges kampflykjøp, uavhengig av flytype. Hvor mye av potensialet i et tettere svensk-norsk forsvarssamarbeid som etter hvert faktisk lar seg realisere, avhenger imidlertid fortsatt av hvor dypt landene velger å engasjere seg i hverandres sikkerhets-situasjon. Før de virkelig store og langsiktige samarbeidsgevinstene eventuelt kan tas ut, gjenstår utfordringen med å avklare et mer robust politisk fundament og handlingsrom for forsvarssamarbeidet over Kjølen.

KAFO vårkonferanse i

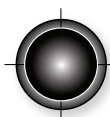
Tradisjonen tro har BFOs kadettforum (KAFO) arrangert vårkonferanse, denne gangen til Berlin. Deltagere på turen var KAFO-landsstyre, samt et utvalg av kadetter fra de tre krigsskolene. Administrativt ansvarlig for turen var nok en gang områdetillitsvalgt Rolf Ledal, som sammen med de øvrige BFO ansatte, hadde lagt til rette for en utmerket og utbytterik tur.

BFOs støtteapparat på konferansen samlet i heisen i fjernsynstårnet i Berlin. Fv Forhandlingsleder Rune Rudberg, OTV Kristian Grøn, Marked- og rekrutteringsansvarlig Lars Kristian Danielsen og OTV Rolf Ledal

Dette er i Kjelleren på Stasi fengselet. Det er ikke en liten dør, slik det kan se ut, men en liten torturcelle hvor fangene ble oppbevart i mange timer i strekk...

Av Jørgen Tellefsen, KAFO landsstyre

KAFO har siden fjorårets vårkonferanse i Moskva, hatt fokus på 2 hovedområder:

- 1: Videreutvikling av GOU-runden, som KAFO introduserte i 2007**
- 2: Yrkestilsetting, noe som er blitt vedtatt gjennomført høsten 2007**

På begge disse områdene har KAFO fått meget gode tilbakemeldinger og resultater, derfor ble ikke disse behandlet dypere på årets vårkonferanse. Vårkonferansen startet ved at de lokale KAFO-lederne orienterte om sitt arbeid lokalt på de tre krigsskolene. Kort oppsummert så oppfattes arbeidet lokalt som meget positivt, men man har

utfordringer med å rekruttere inn kadetter som vil bidra. Dette ble også et naturlig gjennomgående tema under vårkonferansen og vil bli arbeidet videre med ved den enkelte skole.

Offisersrollen

Fokuset på årets konferanse var krigsskolene som profesjonsutdanning og offiserens rolle i det "nye" Forsvaret. Som bakgrunnsmateriale brukte vi:

- Første kapittel i "Soldier and the state", av Samuel P. Huntington (som FSJ viser til i sine taler om fremtidens krav til offiseren)
- Stortingsproposisjon nr. 48
- BFOs innspill til FPU
- Hærens offiserskodeks

- KAFO-leders tale i Oslo militære samfund 14. januar 2008

Dette viste seg å være en fornuftig måte å raskt skaffe deltagerne en felles plattform å diskutere ut fra. Krigsskoleutdanningen har de siste årene vært gjenstand for store forandringer. Bachelorgrad og gjennomgående ordninger, samt en økt akademisering av utdannelsen, har forandret skolene, noe som ikke utelukkende er kun positivt. KAFO er bekymret for at de profesjonsrettede fagene vektlegges mindre og mindre til fordel for fag som man kan henge på studiepoeng. Dette står i kontrast til det økende fokuset på innsats og internasjonale operasjoner, der risikoen i de operasjonene vi deltar i, øker. Det akademiske nivået på den enkelte kadett, er nok

Berlin

Hele gjengen samlet foran den norske ambassade i Berlin

Den tidligere fangen Mike viste kadettene rundt på STASI fengselet, til høyre forsvarsattache Oblt Iver Tokstad.

Karianne O. Pedersen og Silje Myrholt utenfor hovedinngangen til det som en gang var avhørsfengselet til Stasi.

større i dag enn for noen år tilbake. På tross av dette, er krigens krav de samme, og selve varemerket på den norske offiseren, håndverkeren, kan potensielt viskes bort. Videre er rekruttering til Krigsskolene et problem som er blitt viet stor oppmerksomhet de siste årene. Som et tiltak for å øke søker tallene, har akademiseringen blitt viet stor oppmerksomhet med alibi om å gjøre utdannelsen mer attraktiv og anvendbar, samt kvalitativt bedre, også opp mot det sivile markedet (Bologna-prosessen). KAFO har på bakgrunn av konferansen sendt et skriv til Forsvars-staben og Forsvarets skolesenter der vi ønsker å presisere viktigheten av å ikke dreie utdannelsen ytterligere bort fra det å

utdanne krigere som evner å ta vare på sine soldater og løse oppdrag.

Vårkonferanse - også en "kulturell" opplevelse

Offisersrollen var også bakgrunn for de mer sosialt rettede opplevelsene som deltagerne var med på. Her kan nevnes i fleng:

- Besøk på den norske ambassade med briefet om utdanningsordningen i det tyske forsvaret og internasjonale operasjoner
- Omvisning på det nordiske ambassadekomplekset
- Omvisning i et tidligere STASI-fengsel. - Omvisningen ble foretatt av en tidligere fange i fengselet, noe som gjorde sterkt inntrykk
- Middag på Bayersk restaurant

Vellykket konferanse

Vårkonferansen var et svært positivt avbrekk fra skoletilværelsen. Når man i tillegg fikk muligheten til å diskutere offisersrollen i en fellesramme, ble det også et nyttig faglig utbytte. Det er interessant å knytte kontakter på tvers av forsvarsgrenene, og det er viktig å møtes for diskusjon. Da vi dro fra Berlin, var vi alle mange opplevelser rikere, mens lommeboken var blitt atskillig tynnere. Flere av oss gleder oss allerede til neste års vårkonferanse. Avslutningsvis vil jeg på vegne av kadettene og KAFO landsstyre igjen takke de ansatte i BFO, Rune Rudberg, Kristian Grøn, Rolf Ledal og Lars Kristian Danielsen for en vel gjennomført og profesjonell konferanse.

Skaff deg en

LUFTKARRI

Luftforsvarets befalsskole hadde søknadsfrist 15. april. 168 elever skal taes inn på utdanningen. – Vi trenger dyktige og kvalifiserte ledere, forteller rekrutteringsansvarlig i Luftforsvaret, kaptein Stian N. Nilsen.

Av Lina J. Lanner

I den forbindelse ble det i helga som var arrangert en camp med 200 spesielt inviterte ungdommer fra hele landet til Luftforsvarets skolesenter Kjevik i Kristiansand.

- Vi har spesielt behov for flere søkere med yrkesfaglig bakgrunn, og ønsker flere søkere med teknisk yrkesfaglig bakgrunn, derfor inviterte vi ned mange elever fra videregående skoler med dette som fagfelt, sier rekrutteringsansvarlig Nilsen.

Luftforsvaret er en høyteknologisk kompetansebedrift. Materiellet det jobbes med er blant verdens mest avanserte systemer. Det trengs derfor folk som både har lyst på en teknisk og praktisk utdanning, men som også går med en leder i magen.

Avionikkutdanning i Luftforsvaret

Marius Høvik er en av de 31 ungdommene som fylte ut søknadspapirene på slutten av Luftforsvarscampen.

22 av dem kom fra yrkesfaglig retning. Mange av de 200 ungdommene hadde på forhånd levert inn søknadsskjema og fikk derfor en forsmak på hva som venter dem.

- Siden vi likevel skal inn til førstegangstjeneste er det like greit å gjøre mest mulig ut av det. Så derfor ønsker vi oss en lederutdanning i tillegg til den flytekniske utdanningen på befalsskolen, forteller Marius som for tiden går på sitt avsluttende år på yrkesfaglig linje på Sola videregående skole.

Vil bli flytekniker

Etter befalsutdanningen kan man ta videre utdanning i Luftforsvaret på Luftkrigsskolen og få en bachelorgrad i militære studier ved siden av spesialistutdanningen som flytekniker.

- Det er mange tilbud om gratis kurs og tilleggsutdanning gjennom

Foslø, Judith og N. Nilsen står foran hangaren. Foto: Lina J. Lanner.

Marius Høvik (t.v.) og Ole Andreas Bakken har søkt seg til Luftforsvarets befalskole. Major Liv Judith er befalsskolesjef. Foto: Lina J. Lanner.

Samtlige deltakere fikk under årets luftforsvars-camp en liten smakebit av hva Luftforsvaret har å tilby og en helikoptertur med Bell 412. Luftforsvaret har lagt mye i å få engasjerte deltakere til å komme. Foto: Marius Knutsen.

ERE

Voksenopplæringa i Forsvaret. Videre ønsker jeg muligens å søke krigsskolen for å heve min kompetanse ytterligere og derved få muligheten for fast ansettelse, avslutter 18-åringen.

Luftforsvaret er for alle

Luftforsvaret har et bredt spekter av ulike stillinger og har til sammen 2500 ulike yrkesstillinger for de med Luftforsvarets uniform.

- Mulighetene er mange, her kan du ta utdanning i alt fra økonomi til å skru på jagerfly, til å fly det, til å delta i internasjonale operasjoner for å nevne noe av spennet, forteller oberstløytnant Espen Sanna, sjef for Luftforsvarets skolesenter Kjevik.

Jeanine King foran bell helikopteret. Foto: Lina J. Lanner.

GALSKEP

å nedlegge Olavsvern?

Stadig flere operative offiserer i Sjøforsvaret og i det politiske miljø, stiller seg dette spørsmålet. Generalinspektør for Sjøforsvaret Jan Finseth, ønsker å nedlegge Olavsvern, og underbygger dette med tall og operative vurderinger som ledende offiserer i Sjøforsvaret betrakter som uriktige? Offisersbladet besøkte Olavsvern base for å lodde stemningen, og for å få fakta på bordet.

Av Einar Holst Clausen

Olavsvern (het Ramjordnes base frem til 1976) ble åpnet i 1967 som en fremskutt operasjonsbase for u-båter(UVB) og motortorpedobåter(MTB). Infrastrukturen ble modernisert i 1990 i forbindelse med innfasingen av "ULA"-kl UVB, med blant annet renovering av verksteder/lagre, forlengelse av tørrdokk, samt nytt ammunisjonsanlegg, ny strømforsyning, ventilasjon med mer. Anlegget er derfor i dag å betrakte som 1990-standard med senere oppgraderinger. Olavsvern er Sjøforsvarets nordligste og eneste operative marinebase pr i dag.

Imponerende anlegg

Offisersbladet ankom den godt bortgjemte marinebasen ved innløpet til Ramfjorden

utenfor Tromsø. Selve basen ser ikke spesielt imponerende ut når man kommer dit, men vel inne i det enorme fjellanlegget, skjønner man dimensjonene! Nesten en kilometer med bilvei inne i fjellet, og moderne tekniske anlegg, kontor- og lagerlokalteter, operasjonsrom, moderne trykkammer, et moderne og nytt ammunisjonsområde med en rekke topp moderne ammunisjonsbunker e,(bilde av tørrdokk og ammobunker)en tørrdokk som kan ta imot ubåter, MTBer og andre mindre fartøyer. Selv de nye Skjold klasse MTBene kan tas imot hvis døren inn til tørrdokken utvides med noen meter (kostnadsberegnet til et sted mellom 40-50 millioner kroner). Man blir overrasket over hvor rent og tørt det er inne i fjellanlegget, og hvor vedlikeholdt og nytt materiellet ser ut. Derfor er det svært vanskelig å forestille seg at her har Regjeringen bestemt seg for å slå av lyset, og nedlegge all operativ virksomhet.

En generalinspektør i utakt med sine menn

Generalinspektøren for Sjøforsvaret har i sin begrunnelse for nedleggelse, blant annet argumentert med store kostnader til fremtidig oppgradering og stadig mindre operativ aktivitet ved denne nordligste sjømilitære basen. BFOs tillitsvalgt ved Olavsvern løytnant Inge Lykseth, og de ansatte på Olavsvern, reagerer meget sterkt på GIS sin argumentasjon. Tall- og beregningsgrunnlaget både med tanke på innsparingspotensialet ved nedleggelse og fremtidige kostnader er tatt ut av løse luften, sier Lykseth til Offisersbladet. Beregningene er gjort ut ifra at Olavsvern ikke har gjennomgått renovasjon eller nybygging siden 1967, noe GIS utmerket godt vet ble gjennomført i 1990. Dermed blir GIS sine uttalelser og beregninger som løgn å regne, sier Lykseth.

Han sier videre at GIS sin påstand om lav aktivitet i Nordområdene, er helt utrolig. På

BFOs tillitsvalgt ved Olavsværn løytnant Inge Lykseth.

grunn av stor russisk øvingsaktivitet, og stadig økende skipstrafikk i Nordområdene, har faktisk marinens aktivitet økt betydelig. Dessuten ønsker stadig flere utenlandske avdelinger å bruke Olavsværn som base for deres øvelser. Blant annet spesialavdelinger fra Royal Marines. Vi må være klar over at Olavsværn er bygget med NATOs infrastrukturmidler, og NATO har fortsatt sterke interesser i Nordområdene. Basen kan ikke avvikes uten NATOs endelige godkjenning. Dessuten er Olavsværn den eneste basen i Nord som er godkjent for å kunne ta i mot reaktordrevne u-båter, sier Lykseth.

Han kan fortelle om politikere fra flere politiske partier, som ved besøk på Olavsværn har blitt svært positivt overrasket over anlegget, og uttrykker i den anledning stor skuffelse over at forsvarssjef Sverre Diesen, velger å gå for nedleggelse av en base han aldri har tatt seg tid til å besøke.

Hva er motivene og hvor er logikken?

Det er mange ting som skurrer i denne saken, og man kan faktisk lure på hvilke motiver som ligger bak forslaget om å legge ned Norges nordligste fullverdige marinebase. Det er ingen hemmelighet at sjef FOHK, viseadmiral Reksten hadde Olavsværn som førsteprioritet i nord. Det er et alvorlig tankekors at forsvarets øverste operative sjef, ikke har blitt hørt i denne sammenheng. Videre opplyser kilder Offisersbladet har vært i kontakt med, at sjef LDKN (landsdelskommando Nord-Norge) kontreadmiral Trond Grytting, heller ikke er spesielt fornøyd med en nedleggelse av Olavsværn. Ser man alt dette i sammenheng med økt russisk øvingsaktivitet, Sjøforsvarets økte tilstedeværelse i nord, og politiske festtaler fra Forsvarsministeren om en virkelig satsning i Nordområdet, så kommer forslaget om å nedlegge Olavsværn, i et merkelig lys.

FAKTA:

Dokking- og ladekapasitet for u-båter gir utholdende evne for operasjoner i nordområdene. Reparasjoner som krever spesialisert infrastruktur/utstyr er mulig. Alternativ ved større break-down er slep til Bergen. Infrastrukturen muliggjør at fartøyer kan ivaretas og ligge trygt ved basen, også uten fartøysbesetning (for eksempel ifm avspasering, ferie osv.) Olavsværn har et fåtall teknisk kompetansepersonell som støtte til teknisk besetning om bord. Større arbeider i anlegget foretas med personell fra TV/Haakonsværn.

Beliggenheten nær seilingsleden, enkel adkomst og gode dypvannskaier gjør at alle aktuelle fartøystyper inklusive Nansen klasse fregatter kan legges til ved basen. Mindre fartøyer (Hauk-kl MTB, SB 90 SHV flerbruksfartøyer osv) kan legges i fjellanlegget. Dette gir betydelige fordeler ift egenvedlikehold (uavhengig av vær) og om vinteren av-ising. Fjellanlegget gir optimal beskyttelse både i forhold til vær og eventuelle fiendtlige handlinger (for eksempel terror/sabotasje.)

Sjøheimevernets kommando Nord-Norge (SHV NN) utnytter i stor grad infrastrukturen og øvrig kapasitet ved basen. Både infrastruktur og beliggenhet er meget gunstig for SHV. Både for trening / øvingsvirksomheten og rekrutteringsmessig. Tromsø som kommunikasjonssenter har stor betydning.

Ubåt ved dypvannskaia.

Moderne kontorfasiliteter i fjellanlegget.

Moderne Opsrom/kommandosenter.

Topp moderne og sikre ammunisjonsbunkere i fjellet.

Skipsmotorer brukes som nødaggregat til fjellanlegget.

Politibetjent Rune Teigen Bader på skytebanen.

I tillegg kan nevnes at tidligere utredninger har konkludert med at Kystvakta, som nå er stasjonert på Sortland 125 nautiske mil Sør for Tromsø, hadde spart 10-15 millioner kroner årlig, samt økt den effektive seilingstiden i operasjonsområdet med 1 ½ måned ved å flytte til Olavsvern. Mange mener det også ville vært bedre familiepolitikk å kunne bo i Tromsø. I dag bruker Kystvaktas personell ofte Olavsvern som overnattingssted før/etter oppdrag med Kystvaktas fartøy (100 til 200 døgn). Ville det ikke vært bedre familiepolitikk å la personellet i Kystvakta ha sin familie i Tromsø med alt byen kan tilby, i tillegg til de forbedrede kommunikasjonsmulighetene?

Universitetssykehuset i Tromsø og Politiet fortviler

Operativt trykkammer bidrar til sikkerhet for UVB- og dykkeroperasjoner. Olavsvern har i sitt fjellanlegg en helt moderne dekompresjonskammer i beredskap, og hjelper ofte Universitetssykehuset i Tromsø (UNN) med akuttbehandling av sivile

pasienter. UNN er svært fornøyd med å ha en slik kapasitet i nærområdet, for ofte står det om minutter for å redde liv. Dessuten er det viktig for egne og utenlandske dykkeravdelinger som øver i området, samt for mannskapet på våre ubåter, å ha slikt avansert materiell om ulykken skulle være ute.

Offisersbladet møtte også politibetjent Rune Teigen Bader fra Troms politidistrikt under sitt besøk på Olavsvern. Han er våpeninstruktør, og hadde med seg ca 20 politimenn på skytebanen. Vi er svært fornøyd med å kunne øve her på basen. Vi øver på en rekke politioppgaver, og får låne både gymsal og ubrukte bygninger. Det er ikke andre steder i noenlunde nærhet, hvor vi kan øve med så stort utbytte, kunne politibetjenten fortelle.

Dårligere logistikk i Nord uten Olavsvern

Offisersbladet har vært i kontakt med kommandørkaptein Geir Bentzen, tidligere sjef Olavsvern, nå sjef FLO/Produksjon Troms og Finmark. Vi spurte om han som daværende sjef Olavsvern, fikk anledning

til å kvalitetssikre disse tallmaterialet som ble lagt til grunn for en nedleggelse av Olavsvern. Han svarte at han aldri ble forelagt disse tallene for å kvalitetssikre de.

På spørsmål om viktigheten av denne basen, med tanke på operativ logistikk for våre marinefartøyer, svarte Bentzen at Olavsvern i dag er en meget rasjonell og effektiv base for fartøystøtte i nord, en kapasitet som man ikke finner andre steder i Nordområdet. Han ga også uttrykk for at et fremtidig logistikkfartøy i Sjøforsvaret, neppe kan klare alle nødvendige logistikkoppgaver for understøttelse av fartøyer i landsdelen.. Med Olavsvern forsvinner i følge kommandørkapteinen en rekke logistikkoppgaver for nasjonale og utenlandske fartøyer i nordområdene.

NYHET!

SKELETOOL

MATCHVEKT 142 GRAM
MEN INGEN LETTVEKTER...

Leatherman info

SKELETOOL CX
MODEL MED KARBONFIBERINNLEGG

SKELETOOL
MODELL MED 100% RUSTFRITT STÅL

Trygve Almås

Norges Autoiserte importør for Leatherman
Tlf. 22 57 50 50 E-post: post@trygvealm.no
www.trygvealm.no

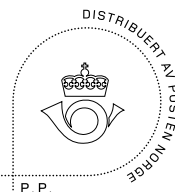
LEATHERMAN®

Now you're ready.®

www.leatherman.com

B Returadresse:
Offisersbladet
Karl Johansgate 12J
0105 OSLO

B-Economique
NORGE

Bergans

OF NORWAY

**Leverandøren av bekledning, telt,
soveposer, vester og ryggsekker
til spesialenheter verden over**

**Bergans Fritid AS, Loesmoen
Box 293, 3301 Hokksund
Tlf: 32 25 25 00
Fax: 32 25 25 10
marked@bergans.no
www.bergans.no**